

TÉRT. DUNA...
TUDOSÍTÓ IRODA
BUDAPEST
Postafiók 151

Taxa postala
plátitá in num.
No. 244716,929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj, Str.
Baron L. Pop
10. Telefon: 18-60. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
földre: Havonta 2, negyedévre 6,
félévre 12, egészévre 20 dollár. —
Hirdetések díjszabás szerint. — Az
„UJ KELET” a transzilvániai és
banati szélesség egyetlen paplap-
ja. Cikkeit utónyomással csak a
forrás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓ NAPILAP

Director-Főszer-
kesztő: Dr. Mar-
ton Efnő, Redac-
tor responsabil—Felelős szerkesztő:
Jánabér Ferenc. Administrator dele-
gat si girant responsabil—Felelős
igazgató: Schwartz Emdre. Proprie-
tar—Tulajdonos: Fraternitas S. A.
E. de Editură, Registrat publica.
Număr periodic No. 43. Dos. 389—
1938. Tribunalul Cluj, Secția III.

Ara 5 lej

Vasárnap, június 12.
1938—5698. Szávan 13.
XXI. évf., 129. szám.

ek
ELNYÖGÖTT

utott eszembe, hogy
napon használnam az
Urodonal-ját... írta
úrnő.

voztá volna borzalmas,
ajdalmomat, amelyek
ten át kintoztak mind-
s derekamat. Már az
n, ahogy ezt az első
nálalba vettem, hatá-
éreztem és rövid időn
n kigyógyultam, végle-
adultam fájdalomtól.

NAL
ELLENI SZER
mányos és orvosi aka-
móztó kitűnő hatásával.

arra haladt Apostol
nyomban tisztában
most már hárman vel-
bosztus termetű be-
b eső telefonon érte-
t. Dr. Drăghiciu Au-
dendörök és detektívok
ány perc múlva,
és intézkedett, hogy
ett mellett a rendőr-
k. Időközben értesít-
lóbíró, aki a bandi-
elkövetett betörése
sgálatot.

a Meritul
I osztályu
ndjével
lék ki

megta-gott dezsőné al-
bomok az országörök
obb és állandó tanács

átnyújtotta Ofelségé-
sc I. osztályu érdem-
oruzásaképpen az or-
zelméért áldozott leg-

zeszmonopol-
nynt

Az „Informația” című
ent számában közli,
térium rendelet-tör-
ppolitikai törvény módosítá-
sodítja a szeszszál-
egész országban és új
ervezi át az alkoholi-
gát.

CLUJ NYOMASA
PRIMAAT

Eden aggódik

Eden volt külügyminiszter válaszókerületé, Leamington konzervatív szövetséghez intézett nyílt levelében ezeket írja: Komoly és aggasztó időköt élünk és veszedelmes családás volna lebecsülni azokat a súlyos veszedelmeket, melyek a világpolitikai és főként az európai helyzetben rejlenek. Ilyen körülmények között az a legfőbb kötelességünk, hogy minden tőlünk telhető elkövessünk a nemzeti egység előmozdítására. Azelőtt háboru idején valószínűleg meg a nemzeti egységet, de most a békeidők viszonyai nem sokkal kevésbé válságosak. Minél előbb valószínűleg meg az igazi nemzeti egységet, annál csekélyebb lesz a háboru veszedelme.

Ezt a levelet politikai körök úgy értelmezik, hogy Eden semmi szín alatt sem hajlandó a bizonyos angol pacifista körök által tervezett „ifjúsági mozgalom” vezetését vállalni. A mozgalom programjának főbb pontjai: 1. Anglia követelje a német és olasz önkéntesek elszállítását Spanyolországból. 2. Az angol kormány engedje meg a spanyol köztársasági kormányoknak, hogy fegyvereket vegyen Angliában. 3. Anglia védje meg Csehszlovákia függetlenségét.

Eden levele mindenesetre mélységesen dokumentálja az angol külpolitika feszültségét.

Amerika üzen

Az Egyesült Államok külpolitikájában az utóbbi időben egyre kihangsúlyozottabbá válik, hogy Amerika felhagy az eszigezedezés politikájával, Cordell Hull nemrégiben Roosevelt elnök nevében tett általános kijelentést arra vonatkozólag, hogy állama nem marad közömbös egy európai konfliktus esetében, míg most a külügyi államtitkárhelyettes, Sayre, egészen részletes vonalakban értekezett, hogy mit akar Amerika.

Sayre nyíltan bejelenti, hogy Amerika lép az európai kérdésekkel szemben mutatott eddigi közömbösségéből és odahat, hogy erőteljes, nemzetközi együttműködés jöjjön létre, amelynek főtenyezője a nemzetközi bíráskodás. Ennek a nemzetközi együttműködésnek — mondja Sayre — vezérével, hogy az országok a jogot nem nyomhatják el.

Ha visszagondolunk arra, hogy Amerika mennyi áthatással utasította el, hogy a Népszövetségbe belépjen, akkor látható, hogy az óceánon túl a közvélemény erősen átalakult. Sayre nyilatkozatában teljes őszinteséggel jelenti ki, hogy az új külpolitikai orientációra az vitte, hogy a civilizáció kötelezi arra, hogy a jog és ország harcában azok mellé álljon, akik a jogot ma is az országok fölül helyezik. A külügyi államtitkár rádiónyilatkozatában világosan kijelenti, hogy egyesült erővel kell az országok ellen megszerelni, vagyis az egyes államok olyan összevont erejét, amely alkalmas arra, hogy mindazokat visszatartsa, akik az erősebb jogán ügyeknek mások életébe beavatkoznak.

Az USA már szilárdított Európának doktrínáit, amelyek a tengerentúli viszonyok mellett még alkalmazhatók lettek volna, de utközben papírosszaggot kaptak és kiderült, hogy Európában merő ideológiák maradtak. Nem a doktrínák voltak rosszak, hanem Európa, az a földrész, amelyen több mint ezer éve, ha valami történt, azt erőnek erejével vitték keresztül.

Amerika fellépése Európa békéjét talán a tizenkettedik órában menti meg. A Hull-Sayre terv nem ideológia, nincsen tengerentúli papírosszaga, hanem beilleszkedik az európai nyugati hatalmak eszmekörébe. Az újabb rádióüzenet azt a hitet erősíti meg, hogy Európában meggondolják a dolgot, mielőtt a népeket vágóhídra viszik. Felelszük azt a gazdasági erőt, amelyet Amerika rendelkezik és még nem felejtik el, hogy az eldőlő világábrában is ez az erő jelentette a mérleg nyelvével.

A megkezdett akció nem állhat meg egy, vagy két külpolitikai üzenetnél, bár egymagukban ezek is elegendők, hogy a háborus szándékokot fértartoztassák. A békeállapot kell stabilizálni. Ez csak úgy lehetséges, ha újabb intézményt hoznak létre az állandó béke biztosítására. Tartós béke csak ott lehet, ahol az államok elfogadják a jogok kölcsönös tisztelgetését legfőbb parancsát. Európa békévégyő népei az Újvilág ébredő energiájától várja, hogy ez az erkölcsi belátás a világon győzedelmeskedjék.

Döntő fordulat előtt Anglia külpolitikája?

Az angol légügyi hivatalban eszközölt vizsgálat eredményeként 30 százalékkal növelik az angol légiflottát

Ciano elutasító válasza a francia-olasz tárgyalások ügyében

London, június 11. Chamberlain miniszterelnök, amint a Foreign Officeből közli, megszekítva szabadságát, holnap visszatér a fővárosba. Visszajön a csak két nappal elutazott lord Halifax is. Ez a közlés általános feltűnést keltett és hír szerint a brit kereskedelmi hajóknak a nemzeti spanyol léghaderő általi állandósult megtámadásával hozták összefüggésbe. Ugyanez a forrás közli, hogy ebben az ügyben még vasárnap folyamán rendkívüli minisztertanács lesz.

Vizsgálat a légügyi minisztériumban

Kingsley Wood Nagy-Britannia jelenlegi légügyi minisztere végrehajtotta eleinte hihetetlennek tartott tervét és saját minisztériumának szervezetét egy szabó-

zottsággal vizsgálattatta felül. Megállapították, hogy a minisztériumban tényleg olyan organizációs hibái voltak, amelyek Angliának légi felszerelési iramát a leg-sajnálatosabban mérsékeltek. Ez az eredmény még az erősen jobboldali Daily Mail szerint is igazságot szolgáltatott annak a munkáspárti ellenzéknek, amely Kingsley Wood elődjét, Swintont állandó támadásban részesítette. Ugyanakkor azonban módot adott arra is, hogy Nagy-Britannia most már világhatalmi pozíciójának megfelelően, olyan léghaderőt építsen ki, amelynek segítségével

nemcsak eddigi egyensúlyozási politikáját, de sokkal határozottabb, esetleges más iránymenetét is teljes sikerrel köveitheti.

Az angol légiflotta harmincszázalékos növelése

Figyelemreméltó jelenség, hogy ezzel egyidejűleg tegnap este megkötötte a légügyi minisztérium az északamerikai North American Aviation Cy és a Californian Lockheed Aircraft Cy céggel azt a megállapodást, amely szerint ez a két vállalat a legrövidebb időn belül 300 komplett gépet küld Angliának. Ugyanakkor rendeletet adott ki arra is, hogy Anglia segéd-légiflottáját a rendszer léghaderők sorába iktassák és személyzetét szabályos katonákként kezeljék. Ezáltal a jelenlegi léghaderőt az Observer szerint 30 százalékkal növelték, ami a gyakorlatban több, mint 1000 repülőgéppel való szaporulatot jelent.

Vége a türelmi politikának?

Az esti lapok rámutatnak arra, hogy a brit kormány rendkívüli intézkedéseivel és nagy méretű beruházásaival nem követ háborus célokat, de nem hajlandó egyetlen olyan európai, vagy keleti csoportoknak sem szolgáltatást lenni, amely titokban ilyen célokat takargat.

— A béke záloga az erős Anglia kezében van és marad — írja az Evening

News — és akik ennek szolgálatában állanak, számíthatnak Nagy-Britannia barátságára. Akik azonban minden helyi jelentőségű konfliktust önös érdekeik kielégítésére akarnak kihasználni, ne számítanak Anglia állandósult türelmi politikájára, mert szembe találkoznak egy olyan léghaderővel, amely közbelép a közrend érdekében.

Olaszország nem tárgyal

Róma, június 11. A Stefani közli, hogy Perth lord római brit nagykövet tegnap ismételt interviuálta a félbeszakadt olasz-francia megbeszélések újra felvétele tárgyában, de Ciano gróf kijelentette, hogy amíg Párizs nem szűnik meg Barcelónát támogatni, erről szó sem lehet.

Daladier kijelentése a kamarában

Párizs, június 11. A kamara pénzügyi bizottsága előtt tartott beszédében Daladier miniszterelnök többek között kijelentette: „A béke fenntartásának két feltétele van: Szilárd hadsereg, amellyel rendelkezünk és egészséges pénzügyi élet, amelyhez az örök támogatásért kérem.”

A francia jobboldali sajtó is Franco ellen fordult

Párizs, június 11. (Rador). A francia lapok egyhangulag elítélik a francia és angol hajók bombázását.

A jobboldali Le Jour így ír: A bombázások halálos áldozatokat és sebesülteket követeltek és Anglia, valamint Franciaország jogos önzérzetét sértik. A salamancai kormány úgy látszik nem veszi ezt tudomásul és nem látja, hogy ez a hibás politika azzal a kockázattal jár, hogy vesztréle lehet. A lap szerint igen erélyes önvédelmi intézkedésre lehet számítani és szigorú figyelmeztetést intéz a burzsoi kormányhoz.

A Le Populaire megállapítja: „Nyilvánvaló, hogy a hajók és a francia terület bombázását fokozva, a totális államok meg akarják félemlíteni Franciaországot és minél hamarabb akarják megszerezni a pirineusi határ nemzetközi ellenőrzését.”

Saragossa, június 11. (Rador). A Stefani közli, hogy elmúlt éjjel Valino tábornok csapatai teljesen bekerítették Lucena del Cid községet és foglyul ejtettek egy egész rohamosztagos ezredet harciokcsikkal, tisztekkel együtt.

A Hevas jelenti: Lucena del Cid körzetében ádáz ütközet folyik, a nemzetiek hevesen támadnak, észak felől a Castellon utat igyekeznek elérni. A front töredékes vonalokból áll, a nemzetiek csapattestei között nincsen érintkezés a Hipoliti Menendez ezredes vezette alatti köztársasági erők irási ellenállása nyomán. A nemzetiek legelőretoltabb állásai déli irányban Camarona della Srreranál vannak a terueli fronton és Lucena del Cidnél a bastelloni arcvonalon.

A nemzeti csapatok ma délelőtt elfoglalták Albocacer helységet.

VILAG TUKER

A mai Sevilla

Sevilla, a régi Spanyolország negyedik nagyvárosa, minthogy azonban Madrid, Barcelona és Valencia még mindig az immár kétszázakad népfrent-köztársasághoz tartozik, ez a legnagyobb város Franco tábornok területén, jóllehet az ujonnan alakult kormány nem itt van a székhelye. A polgárháboru elején Sevilla elfoglalása döntő fontosságú volt, mert ez biztosította az afrikai csapatoknak a Gibraltár-szorosan való átszállítását. Később a nacionalista kormány politikai centrumává lett, de azután, Franconak előnyomulása során katonai és közigazgatási szempontok azt diktálták, hogy Burgos és Salamanca és e két város között fekvő Valladolid töltsse be együttesen a főváros szerepét. Helyszüke miatt San Sebastianban, Bilbaóban és Santanderben is elhelyeztek egyes minisztériumokat.

Sevilla továbbra is megmaradt a déli Spanyolország varázslatosan szép fővárosának. Ha az ember a félszigetnek a háboru által erősen megváltozott északi részéről jön, akkor valósággal az a benyomása, mintha a különbség, amely eddig Andaluza és a többi Spanyolország között fennállott, nagyobb most, mint valaha.

A monarchia összeomlása óta (1931) Sevilla városa súlyos krízisen ment keresztül. A köztársaság proklamálását követő néhány hét után itt kezdődtek, a Barcelonából Dél-Spanyolországba átszarmaztatott anarchista és kommunista zavargások, amelyekben a cuenos ayresi repülése révén világhíressé vált Ramon Franco, a mostani generalissimus fivére, nagyon is aktív részt vett. 1932 augusztusában Sevilla monarchista puccs székhelye volt, amikor is Sanjuro generális, a felkelés vezéré, legjobb barátai is cserben hagyták. A tábornokot halálra ítélték és életfogytiglani fegyházra kegyelmezték meg. 1936 júliusában, amikor Lisszabonból, ahol teljes rehabilitálásáig önkényes száműzetésben élt, repülőgépen visszajött Andaluziába, hogy átvegye a főparancsnokságot, baleset következtében elpusztult.

Sevilla egyébként arról is nevezetes, hogy jóval a polgárháboru kitérőse előtt templomokat égettek fel és uccai harcok zajlottak benne. Amikor Salvo Soteliot meggyilkolták, a polgárháboru réme már felködött, de Llano tábornoknak sikerült megmentenie néhány száz emberével a várost és már akkor kis híja és az egész spanyol délvidek a nemzeti mozgalom kezére eshetett volna. Ha az ember ma Sevillába érkezik, az a benyomása, mintha a háboru már régen be is fejeződött volna. Queipo de Llano generális úgy intézkedik, mint egy király, teljesen önállóan. Ez az oka annak, hogy néhány héttel ezelőtt beszűntették a rádióban való előadásait, amelyek nem fődték teljesen a kormány álláspontját. A legnépszerűbb tábornokok egyike, akinek népszerűsége talán átterjedt a vörös zónába is.

A gyűlölködő elemek kibékítése lesz majd a háboru után Spanyolország legnehezebb problémája. Erre legalkalmasabb embernek látszik e pillanatban De Llano, aki Andaluziában már ugyszólván végre is hajtotta a vörösök és fehérek kibékítését. A nyilvános helyiségekben fesztelek és szabadon beszélnek a háboru okairól, vitatkoznak elvi kérdésekről, sőt a hadviselés módjairól is. A félelem elpárolgott, az embereknek nem kell tartaniuk attól, hogy minden szavukat kilesik a rendőrség ügynökei. Néhány héttel azelőtt

Csak a
GRAND HOTEL
LAFAYETTE-ben
lakjon Bucurestiben

Központi fekvés. Komfort. Olcsó. Otthonos.
CALEA VICTORIEI No. 11 - Telefon 3-3410

Carmen Diaz, a cigányszarmazásu nagy-hírű művész, a cigányok javára előadást rendezett, amelyen megjelent de Llano tábornok is családijával, nőha a sevillai cigány-negyed, Triana és Macarena 1936 júliusában a legzsvosabban harcolt a nemzetiek ellen. Ez a két városnegyed egyébként Sevilla legrészletesebb része még ma is.

Ha az ember végigmegy Sevilla uccáin, alig tudja elképzelni, hogy a front mindössze száz kilométer távolságban van a várostól. Sőt van egy része a frontnak Merida mellett, ahol mindössze tizenöt kilométernyi a front távolsága a várostól. Csak annyiban érződik a háború, hogy már a kora esti órákban mindenkinek hazá kell mennie és repülőmatadások miatt nem szabad kivilágítani a lakásokat. Az idegen azonban nem érzi ennek a kényelmetlenségét, sőt ellenkezőleg, a sötétség nagyon hozzájárul a mór és középkori hangulathoz, amit a keskeny és kigyózó uccák árasztanak. Sevilla éjszakai világa egyébként is félművészet. A híres Calle de Sierpes, a nagy Cervantes uccája, a legvidámabb időkben is gyéren van megvilágítva. Csúpan a középkori városháza előtt égnek hatalmas ivlámpák, hogy az épület architektónikus szépségei éjszaka is érvényesüljenek.

Mialatt Burgos és Salamanca zsufova van hatósági hivatalokkal és katonai parancsnokságokkal, míg San Sebastian a menekülők zsebére szállásolja el, ama nemzeti érzelmű tömegeket, amelyek Madridból és Barcelonából kerültek oda, Sevillában ma nincs több kétszáz ezer lakosnál. A különbség csak az, hogy több uniformist lát az ember az uccán, mint békeidőben. A sebesültek között leginkább marokkókat lát az ember, ezek pedig pontosan hozzá is találhatnak a város déli klímájához.

Megállapítható, hogy a spanyol délvilági kultúrája is más, mint annak, amely a köztársaságiak kezén van. Ez a kultúra a tizenhetedik századból maradt itt és maradték nélkül katolikus. Buzgó katolikus hitélet alakult ki a későbbi vallásos uralkodók, Izabella és Fernando szellemében. Egészen más ez, mint Castília, vagy Aragón, vagy pláne Katalónia, ahol a francia forradalom és a Dél-Franciaországból beszivárgott szabadságeszmék győzedelmeskedtek. Andaluzia, amely még most is nemzetien és vallásosan gondolkodik, megbízható centruma Francoék-nak, sokkal inkább, mint számos más, általuk elfoglalt terület. Spanyolország keleti része már a múlt század közepén republikánus volt, anarchisták nélkül, akik leginkább a világhatalmi Barcelonában tudtak valamelyes gyökeret verni. Andaluziában még ma is sok a mór-spanyol keresztelkedésből származó népelem, sok az Indiából odakerült cigány és egyéb levantei néptörzs. Ezek pedig konzervatívok, sok van bennük az arabok nehézségségből és a cigányok szabad, megkötöttséget nem ismerő nomádsgájából. Ez az országrész tele van romantikával és nem csoda, ha itt írta Cervantes az ő világhírű művét, a kalandos nemesről.

Ha megegyezés jönne létre, akkor meg lehet, hogy ez az országrész külön elbánásban részesül. Talán valami olyan autonómiafélélt fognak adni neki, amelynek keretei között szabadon fogja kiélhetni népi sajátosságait.

Hogyan történik a jövőben a külföldi egyetemeken szerzett oklevelek honosítása?

A minisztérium minden hónap elsején közzéteszi ezután az előző hónapban honosított oklevelek jegyzékét

Bucuresti, június 11. A Hivatalos Lap csütörtöki száma közli a nemzeti nevelésügyi minisztériumnak a külföldi egyetemeken szerzett oklevelek honosítására vonatkozó döntését.

Az első szakasz szerint az oklevelek honosítása iránti kérés a nemzetnevelésügyi minisztérium felső oktatási igazgatóságához kell intézni. Csatolni kell a kéréshez az eredeti oklevelet, annak hitelesített másolatát, a baccalaureatusi bizonyítványt és egy, a kérvényező személyi adatait tartalmazó életleírást. Ebben fel kell tüntetni a születési helyet, az etnikai eredetet, ismertetni kell a középiskolai és egyetemi tanulmányokat, külföldön végzett tanulmányok esetén a tanulmányok hivatalos tantervét, az illető egyetem hivatalos nyomtatványát, vagy ennek hiányában az illető főiskolától kiállított hivatalos igazolvány alapján.

A minisztérium a kérés elbírálás végett leküldi az ország valamelyik főiskolájához, tekintetbe véve a kérvényező születési helyét és azt, hogy hol végezte középiskolai tanulmányait.

A mérnökök honosítási kérését a munkaügyi minisztérium mellett és a bucaresti Agronom Főiskola mellett működő külön bizott-

ságokhoz osztják ki. Az illető főiskolák az ügyre vonatkozó javaslatukat jegyzőkönyvbe foglalják. Az eredményt rávezetik az eredeti oklevél hátára s ellátják a bizottság tagjainak aláírásával, majd az egész aktacsomót visszeküldik a nemzeti nevelésügyi minisztériumhoz. A nemzeti nevelésügyi minisztérium azt ismét ellátja megfelelő aláírásokkal és bevezeti a honosított oklevelek jegyzékébe. A diploma- és oklevélhonosítást igénylők 500 lej honosítási díjat fizetnek. Az összeg befizetéséről szóló nyugtát csatolniuk kell a honosítási kéréshez. A minisztérium minden hónap elsején közzéteszi az előző hónapban honosított oklevelek jegyzékét.

A rendelet 7. pontja szerint egyetlen külföldi oklevél sem érvényes a honosítási szám és jegyzék nélkül.

— Agy- és szívérelmeszesedésben szenvedőknek reggel felkeléskor egy fél pohár természetes „Ferenc József” keserűviz — a legkisebb erőikedés nélkül, — igen könnyű székürítést biztosít, azonkívül a gyomor és a belek működését előmozdítja és kielégítő emésztést hoz létre. Kérdezze meg orvosát.

Lakásféregtelenítéseket „Paragáz”-zal

tökéletes eredménnyel eszközöl miniszterileg autorizált vegyész-mérnök vezetése alatt álló speciális deparazitáló gázosztályunk. Utána teljes vegyi szagtalanítás. „POLYNEA” kémiai laboratórium, Str. Avram Iancu 16. Telefon 35-01.

„A zsidók égbekiáltó nyomora nem tűri, hogy örökké kisebbséget alkossanak Palesztinában” —

írja a Times. A lap szerint „lélektanilag” védhető határokat kell találni a felosztási bizottságnak

London, június 11. A Times legutóbbi számában a lap jeruzsálemi tudósítója a felosztási bizottság feladatait boncolgatja hosszabb cikkben. Megállapítja, hogy a bizottság hatásköre szűkre szabott és különösen azt kellene megvizsgálnia, hogy milyen szerep várna a zsidó államra a világ össz-zsidósága tekintetében, mert ettől függ a döntés abban a tekintetben, hogy igazság szerint mennyi föld jár a zsidóknak és az araboknak.

— A mostani felosztási terv, — írja a Times tudósítója, — sok nehézséget támaszt. A királyi bizottság kilenc hónappal ezelőtt terjesztette elő javaslatát. De időközben sötétebb lett a jövő, mint valaha. A Jewish Agency, amely magában véve keresztényhitűnek tartja a mandátumot megfelelő jókarral mellett és a politikai egyenlőség alapján az arabokkal való kompromisszumot is lehetségesnek tartja, hajlandó tárgyalni a felosztásról azzal a céllal, hogy módosítsák a Peel-javaslatot.

— Bizonyos jelek arra mutatnak, hogy a legtöbb palesztinai zsidó a felosztás mellett szavazna, mert ez az egyetlen eszköz a bevándorlás biztosítására és az eddigi vívmányok konszolidálására. De mai helyzetükben biztos menedékre van szükségük. Ez az állapot azoknak a bevőknek a szerencsétlen helyzetébe hozza őket, akik nem tudják elutasítani azt, amit felajánlottak nekik és drágán kell azt megfizetniük, vagy azért mert kevés földet is elfogadnak tervbevetett államuk számára, vagy azért mert más engedményeket kell tenniük. Ezért nem lehet csodálkozni azon, ha sok zsidó más megoldást keres. Egyesek a mandátum folytatását követelik, mások viszont azt akarják, hogy koronagyarmat legyen Palesztina. Olyanok is vannak, akik binacionális államba is belemennének, úgy hogy a zsidók korlátozott ideig, amíg a tárgyalások folynak, kisebbséget alkotnának. A kantonizálásnak is vannak hívei. Mások viszont a szövetségi állam formáját is megfelelőnek tartják az Egyesült Államok mintájára.

Mindezen javaslatokat és elgondolásokat azonban alkalmatlannak tartja az angol cikk író, mert, ugymond, „a zsidók égbekiáltó nyomora” nem tűr meg állandó jellegű kisebbségi alkotmányt. És mert az arabok is ettől félnek, hiábavaló minden kísérlet és remény a megegyezésre. Ez a gyakorlati nehézség minden józanul és realisan gondolkodó zsidót újból a felosztásához térít vissza. „Mialatt a konzervatív vallásos zsidók tiltakozva hangoztatják, hogy senkinek sincs joga az Isten által adott örökségből akár egy darabot, a Szentföldnek egy részét is elvenni és mások, akiknek amerikai és angol állampolgárságuk van, attól félnek, hogy egy zsidó állam esetleg kedvezőtlenül befolyásolhatja helyzetüket és kétségbevonják, hogy Palesztina megoldható a zsidókérdést, — addig mások a független zsidó állam gondolatának rabjai, még akkor is, ha kicsit az.”

Az arab ellenzékéről ma sem lehet többet mondani, mint azt, hogy a felosztást nem akarja és nem is hiszi, hogy sor kerül a megvalósítására. Ehelyett arab államot követelnek, amelyben a zsidók is egyenlő jogokat élveznének, amennyiben feladják a zsidó nemzeti otthonra irányuló politikai célokat. A szélsőséges elemek kiűzőbőlése nem tette bátrabbá az ugynevezett mérsékeltet. És ezeknek mérsékelt álláspontja is messze van attól, amit a hivatalos zsidó vezetők hajlandók volnának elfogadni.

— A bizottság tehát, — írja a Times tudósítója, — nem elégedhet meg annak megállapításával, hogyan oszlanak meg a nemzetiségi csoportok és hogyan lehetne közöttük megvethető határokat húzni. Sokkal nehezebb feladatot kell teljesítenie: lélektanilag védhető határokat találni. Nem lehet feladata kompromisszumot létrehozni a két fél között, hanem azt kell megállapítania, hogyan lehet kielégíteni egy ellenséges földbirtokost, akinek elveszik birtoka egy részét egy vevő érdekében. Ez a probléma nemcsak Palesztinát érinti, hanem északkeleti Palesztinát, amelynek Lengyelország és Irak, Newyork és India, London, Róma és Genf között ágazódnak.

Marosi Timár János képkiallítása

A Vármegyeház üvegtermében csütörtökön nyílt meg Marosi Timár János képkiallítása. Timár neve előnyös hangzású nemcsak Transilvániában, hanem Bucurestiben is, ahol szintén komoly sikereket aratott. Ma Romániában: a legkedveltebb magyar portréfestő s ezt a kedveltséget érdemes, komoly munkával érdemelte ki.

Jelenlegi tárlatán is portréi: úde, kifejező színekkel, szinte megszólaló hűséggel festett arcképei dominálnak. Kétségkívül főlényes mestere az ecsetnek Timár; képein látszik, hogy könnyedséggel és gyors áttekinthetőséggel dolgozik.

De nemcsak mint portréfestő kelti fel a figyelmet, hanem egyéb kompozícióin is erős festői hatások érvényesülnek. Általában — bármilyen szokatlanul hangzik ez — Timár a festői festők közé tartozik, aki a szem gyönyörűségére alkot, tele van életörömmel s a maga sugárzó szín- és fényérzékek a közönségre is átvarázsolja.

Kompozíciói közül különösen az „Apaos” című ragadja meg a figyelmet. Ezt a képet nemcsak a színek pompás hatásossága, de a megcsinálás tükölye, a hangulati egység jellemzi. Életörömtől, fénytől duzzadó képei között első helyen áll a „Cseresznyeszedés” című. Csupa mosolygás az a kép. Egyik legmesteribb kompozíciója: a „Jazz”. Ezt is a kedv, a hangulat emelkedettsége jellemzi.

Timár sokoldalú festő. Palettájának színeit pazarlóan ontja, akárcsak maga a természet. Csendéletein, tájain valóságos orgiát ülnek a színek: az életigenlés, a szépségtől való megreszgedés.

Nem keres problémákat, nem ragaszkodik semmiféle iskolás irányzathoz: a sokféleségben találja örömet.

S bár portréin igyekszik idealizálni, minden érdes realizmussal távoleső hasonlatosságot adni, mégsem állítható, hogy ne törekedne az egyniség kihangsúlyozására. Károly királyról festett nagyszabású portréjából is árad az erő és határozottság.

Timár János kétségkívül nem tartozik az uttörő és utkereső festők közé, de amit csinál és ahogyan csinálja: az szolidaritásról, megállapodottságról és hozzáértésről tesz bizonyosságot.

Mint arcképfestő, transilváni, sőt romániai vonatkozásban is, az elsők közé tartozik. Ez az a festői műfaj, amelyben legotthonosabban mozog, amelyben tudását, főlényes készségét a legteljesebben juttatja érvényre.

Aki szeméit és érzékeit gyönyörködtetni akarja, aki szereti a pittoreszk hatásokat, az föltétlenül nézze meg Timár kiállítását.

A kiállítás egész napon át nyitva van és díjtalanul megtekinthető. (s. l.)

— Alkoholvizsgálatnak vetik alá a vétéknek talált vasutasokat. Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatósága tekintettel azon megállapítására, hogy számos balesetet a vasuti alkalmazottak ittas állapota idézte elő, modern felszerelésű intézetet létesített, amelyben kimutatják, mennyi alkoholt tartalmaz a vizsgálatra utalt vasutas vére. Ezzel lehetővé teszik a megtorló intézkedések igazságos alkalmazását.

Kirándulók vasárnap korán reggel frissen készített utitávaló kaphatnak

a „CARMEL” ort. kóser büfé és étteremben. Calea Regele Ferdinand 33.

rabbi
hal

Jeruzsálem, a palesztinai Londonba utazó javaslatát és fojtását. Több seregnek a polgárságát, lova mozgásigálat solja. A szót vetése 75.000

A Palcor je tinal határon. elektromos dró roristálnak az az országból v dályozni. A ke lyik és 15 kilo

Dr Isaac He főrabbi interve főpa-arncsnok. Ben Jozsef, a fiatalember me telavivi városi tett. Dr Philly tot intézett ügyében. Elm Schein mindöss sokkal idősebbi kozik a halál megkegyelmezé

Ez fogl

Ellentmond

Bécs, június da újabb érte 3-ra virradó é vonaton kerek tak a dachaui csi Westbanho ból állott, ame voltak. A kor sen 1800 fog „dachaui exp azonban így is mé, sőt újabb miután a letar folyok. A fogh szonyoknak, a deklódték, kij vitték őket, ab zó munkákat kibővítése kör részvétet éret is hozzátették, a rájuk váró r őket.

A Dachauba van dr. Fritz ren Hajeszód sef Smetana, a kedő megmérge éves volt.

A Times bé szerint a konc foglyok között gyáros és nagy számos keleteu után vándorolt is megerősíti a ra újabb és u nek Bécsben is. Az utolsó l ben 4000 zsidó. Néhány napj órség Raoul A és drámairó, a át volt tárcair mot tudvaleve rendőrségen m

A jeruzsálemi és varsói rabbinátus kegyelmet kér a két halálraítélt zsidó fiatalember számára

A lengyel kormány is interveniált. Tegart Londonba utazott

Jeruzsálem, június 11. Sir Charles Tegart, a palesztinai kormány katonai szakértője Londonba utazott és magával vitte összes javaslatait és haditervet az arab terror elfojtására. Többek között a katonai rendőrségre a polgári rendőrségtől való különválasztását, lovasrendőrség létesítését és a nyomozószolgálat technikai megjavítását javasolja. A szóbanforgó intézkedések költségvetése 75.000 font volna.

A Paltor jelentése szerint az északpalesztinai határon 800 zsidó munkás dolgozik az elektromos drótkerítés építésén, amely a terroristáknak az országba való behatolását és az országból való szökését hivatott megakadályozni. A kerítés-építés gyors ütemben folyik és 15 kilométer elkészült már.

Dr Isaac Herzog és Jakob Meir országos főrabbi interveniáltak R. H. Haining katonai főparancsnoknál Abraham Schein és Slomo Ben Jozsef, a két halálraítélt revizionista fiatalember megkegyelmezése érdekében. A telavivi városi tanács is hasonló lépéseket tett. Dr Philip Jozsef védőügyvéd emlékiratot intézett a főparancsnokhoz védeneci ügyében. Elmondja többek között, hogy Schein mindössze 17 éves és Ben Jozsef sem sokkal idősebb. Az egész héber sajtó foglalkozik a halálos ítélettel és a két zsidó ifjú megkegyelmezését kéri.

A varsói angol követség épülete előtt tüntetést rendeztek a revizionisták. Az elítéltek szabadlábrahelyezését és zsidó légió engedélyezését követelték. A rendőrség szétkergette a tüntetőket és ötöt letartóztatott közülük. A varsói rabbinátus táviratot intézett a palesztinai katonai főparancsnokhoz az elítéltek megkegyelmezését kérve.

A jeruzsálemi lengyel követ kormányja utasítására diplomáciai lépéseket tett a palesztinai kormánynál Abraham Schein és Slomo Ben Jozsef megmentéséért. Mindketten Lengyelországból származnak.

A Manchester Guardian vezércikkben foglalkozik a halálraítélt fiatalok és a halálraítélt megkegyelmezést mellettl foglalkozást. A lap szerint nincs ugyan mentesség a két fiatalember tetteire, szerencsére azonban nem sebesült meg és nem halt meg egy arab sem a támadás következtében.

Az arab terroristák egyébként újabb zsidó áldozata van. Cvi Levin 24 éves zsidó segédrendőrt leölték egy arab banda tagjai, akik Afule mellett megtámadták Jedidja zsidó kolóniát. Hanoch Glovinsky, zsidó telepes megsebesült. A telepesek egyébként elűzték támadóikat. A helyszíre hozott rendőrkrutyák a támadók nyomait követve a Nazareth melletti Waldheim német kolónia arab negyedébe vezették a rendőrséget, ahol 13 arabot őrizetbe vettek.

Ezernyolcszáz zsidó foglyot vittek Bécsből Dachaubába

Ellentmondó hírek a bécsi letartóztatottak számáról. A DNB cáfolja, a bécsi hatóságok pedig megerősítik a tömeges letartóztatásokról szóló híreket

Bécs, június 11. A Zsidó Távirati Iroda újabb értesülése szerint június 2-ről 3-ra virradó éjszaka, a második különvonaton kerek ezer zsidó foglyot szállítottak a dachau koncentrációs táborba a bécsi Westbanhoftól. A vonat nyolc kocsi-ból állott, amelyek mind zsúfolásig tölve voltak. A korajongassai fogházból összesen 1800 foglyot szállítottak el a két „dachau expressz“-szel, a fogházban azonban így is sok zsidó fogoly maradt még, sőt újabb foglyokat szállítottak be, miután a letartóztatások sorozata tovább folyik. A fogház előtt áldogáló zsidó asszonyoknak, akik férjeik sorsa iránt érdeklődtek, kijelentették, hogy Dachaubába vitték őket, abból a célból, hogy különböző munkákat végezzenek ott el a tábor kibővítése körül. Azok a tisztviselők, akik részvétet éreztek az asszonyok iránt, azt is hozzátették, hogy mielőst elvégezték a rájuk váró munkát, szabadon bocsátják őket.

A Dachaubába szállított foglyok között van dr. Fritz Altman, az ausztriai Keren Hajeszód vezetőjének testvére is. Josef Smetana, az ismert zsidó nagykereskedő megmérgezte magát. Ötvenhárom éves volt.

A Times bécsi tudósítójának jelentése szerint a koncentrációs táborba szállított foglyok között igen sok orvos, ügyvéd, gyógyszerés és nagykereskedő volt, ezenkívül számos kelet-európai zsidó, akik a háború után vándoroltak be Ausztriába. A Times is megerősíti azt a hírt, hogy napról-napra újabb és újabb letartóztatások történnek Bécsben és Ausztria más részeiben is. Az utolsó 14 nap alatt egyedül Bécsben 4000 zsidót tartóztattak le.

Néhány nappal ezelőtt beidézte a rendőrség Raoul Auernheim, a jeles bécsi író és drámaíró, a Neue Freie Presse éveken át volt tárcáirójának feleségét. Auernheimot tudvalevően Dachaubába szállították. A rendőrségen minden magyarázat nélkül

átnyújtották Auernheimnek férje ruháit. Valószínűnek tartják, hogy Auernheim nem él már. Párizsi jelentés szerint ez a fellevezés bizonyossággá vált azóta. Auernheim meghitt barátja volt Herzl Tivadarnak.

Újabb jelentés szerint hatezerre becsülik már a Bécsben letartóztatott zsidók számát. Az utóbbi napokban ugyanis tömeges letartóztatások voltak a bécsi külvárosokban. A Dachaubába szállított foglyok számát is többre becsülik ezernél. A foglyoknak egy részét Stájerországba, másik kis hányadát a csehszlovák határ egyik pontjára vitték.

Ugyanakkor, amikor a Times és a többi nagy világlapok részletes tudósításokat közölnek a bécsi tömeges letartóztatásokról és a foglyoknak Dachaubába történt szállításáról, a DNB, a hivatalos német távirati iroda a következőket közli:

„Jóinformált körökben kijelentik, hogy több ezer bécsi zsidónak állítólagos letartóztatásáról elterjedt külföldi hírek légből kapottak. Csak különböző eljárások és folyamatban lévő vizsgálatok kapcsán történtek bizonyos letartóztatások. Normális rendőri eljárásról van szó. A letartóztatottak száma tehát igen korlátozott.“

Ezzel szemben bécsi hivatalos tényezők kijelentették a Havas tudósítója előtt, hogy a hét folyamán 250 bécsi zsidót tartóztattak le „devizacsallások és politikai ténykedések“ címén.

— Elkobozzák dr Grieli amerikai vagyonát. Newyorkból jelentik: Lamar Handy főügyész kijelentette, hogy az amerikai kormány valószínűleg megpróbálja arra kötelezni dr Güebit, aki a kémkedés leleplezése után sietve elmenekült az Egyesült Államokból, hogy visszatérjen oda. Dr Grieli naturalizált amerikai polgár, akit bíróság elé lehet idézni. Ha nem hajlandó az idézésnek eleget tenni, minden amerikai tulajdonát elkobozzák.

Fogápolás Kalodonttal-Egészségápolás

Beteg fogak az egész szervezetre nézve veszedelmesek lehetnek. Ezért helyes fogápolás, egyben egészségápolás! Használjon ezért állandóan Kalodont fogkrémet! Alaposan tisztítja fogait és megóvja a veszedelmes fogkötől. Kalodont az egyetlen fogkrém, mely a tudományosan elismert, fogkö ellen hatásos dr. Bräunlich-féle Sulfotizin-Oleatot tartalmazza.

Most nagy tubusban is kapható

KALODONT fogkö ellen

Megkönnyítik és támogatják a külföldi tőke romániai elhelyezkedését

A nemzetgazdasági minisztérium tervei a kivitel és az ország gazdasági életének fellendítésére

Bucuresti, június 11. Az Argus című közgazdasági napilap részletesen foglalkozik a nemzetügyi minisztériumnak a kivitel fellendítését célzó terveivel, különös tekintettel az esedékes gabonaexport-kampányra. A lap értesülése szerint illetékes helyen elhatározták, hogy a közintézmények szükségleteit fedező, felvásárlják az új termés részét, hogy ezzel megakadályozzák az új áru megjelenésével várható áresést, vagy legalábbis mérsékeljék azt. Hangsúlyozott kívánság, hogy a német, olasz és francia piacra irányuló kivitel ne csak növekedjék, de a kiszállított árnak legalább egy részét szabad devizákkal fedezék ezek az országok. Általában a célkitűzés — Mitita Constantinescu nemzetgazdasági miniszter és bankkommandyó régi elképzelésének megfelelően, — hogy a gabona és állat kivitel elsősorban olyan országok felé tereljük, amelyek devizával fizetnek, hogy így módon lehetőleg több devizát biztosítsunk. Ezzel kapcsolatosan említi a lap, hogy a terv

keresztülvitelének nélkülözhetetlen kelléke a jelenleg érvényben lévő 38 százalékos felár növelése és ezért valószínűnek látszik, hogy ezt a felárat valóban emelik is bizonyos vonatkozásokban. Az Argus értesülésével szemben a Prezentul közli a nemzetgazdasági minisztérium leghatározottabb visszautasítását, amely szerint szó sem lehet a 38 százalékos felár emeléséről.

A nemzetgazdasági minisztérium terveihez tartozik a külföldi tőke elhelyezkedési lehetőségének megkönnyítése és támogatása. Ez a támogatás kiterjed a hosszulejáratu befektetéseken túl a rövidebb tartamu érdekvállalásra, így például a termelés finanszírozásra, vagy nyersanyagok kivitelének pénzügyi támogatására is. Egyéb biztosítékok mellett, a Banca Nationala garantálja a befektetett tőke osztatékát. A kétségtelenül nagyvonalu és nagyjelentőségű tervet állítólag rövidesen a kormány gazdasági bizottsága elé terjesztik.

Megtalálták a maramuresi havasokban eltűnt fagorasi vadászati felügyelő holttestét

Sighet, június 10. (Az Uj Kelet tud.) Annak idején megírta az Uj Kelet is, hogy a maramuresi Bozat övező Pietros hegységben február 14-én tragikus körülmények között eltűnt Rațiu Gheorghe fagorasi vadászati felügyelő.

A vadászati felügyelő azzal a megbízással érkezett Maramuresbe, hogy zergék után kutasson az itteni havasokban. Rațiu inspektor a Pietros hegységben kezdte meg kutatásait és fáradszámra mászta a meredek hegycsúcsokat. Kirándulásaira elkísérte Grad Vasile bozai erdőkerülő is.

Rațiu inspektor fáradozásai hiábavalónak bizonyultak, mert a Pietrosban nem sikerült zergéket bukkanni. Ezeket ugyanis a maramuresi hegységben sűrűn megforduló vadászársaságok még több mint egy évtizeddel ezelőtt teljesen kipusztították. Az inspektor azonban nem volt hajlandó lemondani a további kutatásokról és február 14-én, amikor Grad Vasile erdőőrnek sürgős más elfoglaltsága volt, maga indult el újra a Pietrosra. Erről a kirándulásról azonban már nem tért haza. Másnap nagy expedíció indult el az inspektor felkutatására, de nem sikerült a nyomára akadni. Azóta állandóan cirkáltak a csendőrzárőrök a Pietros szakadéka

között, hogy a minden valószínűség szerint szerencsétlenül járt vadászati felügyelő holttestét megtalálják. Már már lemondtak arról, hogy az inspektor holttestét megtalálják, mikor tegnap a véletlen segítségével megtalálták a holttestet az egyik szakadékban.

Mintegy kétszáztagú premilitár ifjút vezényelték ki az inspektor holttestének felkutatására, akik az egyik meredek szakadék szélén megtalálták a szerencsétlenül járt inspektor kalapját. A szakadékba az egyik közeli forrásból vizet eresztettek, amely felolvasztotta a havat, mire előkerült az inspektor hó által jól konzervált holtteste.

A szerencsétlenség körülményeinek felderítésére bizottság ment ki a színhelyre. A bizottság munkájának befejezése után Rațiu inspektor holttestét hazaszállítják Fagorasra.

— Kicsenéljk Amerika moszkvai követét. Moszkvából jelentik: Davies amerikai nagykövet tegnap elhagyta állomáshelyét és Washingtonba utazott. Az új követ rövidesen megérkezik Moszkvába.

Fürdőkalauz

Carmen Sylva a kitünő Margo-Penziót ajánljuk. Kényelmes, bőséges ellátás. Árak: 10 napra 2.000 lei, 20 napra 3.500 lei, 30 napra 5.000 lei. Gyermeknek 50 lei, nagyobb gyermeknek 75 lei naponta. Jelentkezés június 15-ig: Cluj, Mihai Gănu, Str. Avram Iancu 2. Június 15-ike után cím: Villa Margo, Carmen Sylva.

Borsec fürdőn kellemes előszezon indul. Az idő gyönyörű. A Niseli penzió az Iris villában felkészülve várja vendégeit. Folyóvízes szobák. Előszeloni olcsó árak.

Erdész utazási iroda közleményei. 1. Párizs két hetenként lei 11.000. — 2. Olaszország külön vonattal jul. 1, lei 8.500. — 3. Olasz tavak és egy hét a Lidón jul. 2 és aug. 1, luxus kivételben lei 16.000. — 5. Legszébb norvég fjordok jul. 14, lei 17.000. — 6. A legszebb három északi főváros, Stockholm, Osló, Koppenhága aug. 1, lei 16.000. — 7. Dalmácia, Görögország, Szicília, „Vulcania” olasz óceánjáróval jul. 13, lei 15.500. — 8. Karlsbad, Franzesbad, Joachimstal, Pöstyén. Leiben fizethető, rendkívül előnyös egyéni gyógykúra átalányutazások. Indulás naponta. Kérjen még ma prospektust a következő címen: Birotul de Volaj Ing. Erdész, Bucuresti, Calea Victoriei 168.

Carmen Sylva közvetlenül a Casino mellett, a tengerparton fekszik a gyönyörű Villa Moderna. A legnagyobb komfort, folyóvízes, parkettes szobák, kitünő családias, uri ellátás, előszeloni penzióár 160 lei. Nyugati értelemben vett uri penzió. Prospektusok, szobák lefoglalása: Bucuresti, „Tapitextile”, Str. Lipsceani 72.

Carmen Sylva a Grand Hotel Movila és a Hotelul Bailor a két legnagyobb szálloda, amelyeknek konfortos ellátását mindenkinek a legmelegebben ajánljuk. Folyóvízes szobák. A szálló étterme a legkényesebb igényeket is kielégíti. Olcsó előszeloni penzió-árak. Pausál-kúra rendszer. Árjegyzéket díjmentesen küld Grand Hotel Movila igazgatósága.

A világhíri Bixad-fürdő ez idén teljesen átalakítva, modern komfortos ellátásra berendezkedve, várja a vendégeit. Olcsó előszeloni árak, június hónapban. A fenyvesek között fekvő gyönyörű fürdő ebben a hónapban pompázatosan szép. Tekintettel arra, hogy az idén nagy fürdőzésre igérek, ajánljuk, hogy minél előbb biztosítsa a helyét és írjon a következő címre: Direcțiunea Bailor „Bixad”, jud. Satu-Mare.

Brasovban a Villa Pare-Penzió, címe Str. Castelului 134. Telefon: 10-93. Dr. Csongrádiné tulajdonos. Új vezetés alatt, az egyébként is új, tökéletesen modern penziót nagyon ajánljuk. Valóságos üdülőhely a Cenk aljában, portmentes levegő, saját strand, családias ellátás, mérsékelt árak. Hideg meleg víz minden szobában, elsőrendű konyha, abszolút nyugalom.

BĂILE Episcopopești Gyógyfürdő és üdülőhely Oradea mellett

600 év óta használják eredménnyel 420 kénés rádiusos hőforrásait reuma, köszvény, csusz, ischias, trombozis, valamint női betegségek ellen.

forró iszappalások szakorvos vezetése mellett.

Lakás, gyógy-, vagy hullámfürdő háromszori étel-szerinti étkezés

Május	---	Lei 160-180 naponta
Június	---	180-200 "
Július	---	200-240 "
II. osz. penzió	---	120-150 "
Gyermek 12 évesig	---	120-140 "

Orth. kóser étterem és vasuti kedvezmény. Elsőrangú zene. Cursalonban minden este tánc, tombola, verseny-tekepálya.

Románia egyetlen hullámfürdője

Árvák szombatja

A Zsidó Arvagondozó Ardeal valamennyi hitközségéhez a következő felhívást intézte: Tekintetes Elnökség!

A Zsidó Arvagondozó, — amint Önök előtt ismeretes, — a Joint hathatós támogatásával 16. éve tartja fenn gyermeknyaralótelepét Tihufán, amelyre állandóan jelentékeny összegeket áldozott.

Az eddigi 15 esztendő alatt a telepen 4000 gyermek nyaralt és ez az aktió cca 5.000.000 leibe került, amelynek jórészt a Joint adta, az ardeali zsidó társadalom viszont oly formában vette ki a maga részét az aktióból, hogy az Arvagondozó helyesporttal felkérésére a hitközségek megrendezték az Árvák Szombatját.

A tihufai nyaralótelepen Ardealból és Banatból évente néhány száz árva és szegény gyermek nyaral, akik a legtöbb esetben nélkülözésben eltöltött 11 hónap után, egy hónapot magaslati levegőn, bőséges táplálkozás mellett töltenek el és megerősödve térnek vissza korábbi környezetükbe.

A gazdasági viszonyok állandó romlása folytán, egyre nagyobb azoknak a szegény gyermekeknek a száma, akik betegségre hajlamosak és nyaraltatásra szorulnak. Ezért kötelességünknek tartottuk a telepet kibővíteni és a társadalom áldozatkészségéből ez meg is történt, a férőhelyek száma ma 220, ami lehetővé teszi, hogy

két csoportban 440 árva és szegény gyermek részesülhet egész Ardealból a nyaraltatás áldásaiban, ha az ardeali zsidó társadalom erre nekünk a lehetőséget megadja. Ezért kell az Árvák Szombatja aktióját egész Ardeal területére kiterjeszteni, hogy ne legyen egyetlen oly zsidó hitközség sem, amely ezen gyermekvédelmi aktióból ki ne vegye a maga részét.

Arra kérjük Önöket, szíveskedjenek hitközségükben az

Árvák Szombatját

f. év június 18-án megtartani és templomi bevételeiket a napon szervezetüknek átengedni. Szíveskedjenek ilyen értelemben főtemplomuk, valamint imaházai gondnokait arra utasítani, hogy a Tóra előtti felhívások számát a lehetőségek képest szaporítsák „pótfelhívásokkal” (haszofok), hogy a templom látogatói község minél nagyobb számban ajánlhassa fel adományát erre a nemes célra. A templom előcsarnokában kifüggesztendő hirdetésny után szíveskedjenek híveik figyelmét 8 nappal előbb erre felhívni s arra is, hogy akik nem járulhatnak a Tóra elé,

enélkül is juttassák el Önök útján adományukat az Árvák Szombatja alapjára.

Az Orth. Központi Iroda 245/938. sz. az Orsz. Izr. Iroda pedig VI. sz. körrendeletével érte fel a szervezetéhez tartozó hitközségeket az Árvák Szombatja megrendezésére és ennek hathatós támogatását minden hitközség és tagjai figyelmébe ajánlotta.

Ahol a helyi viszonyok folytán az Árvák Szombatja a fenti dátumon nem volna megrendezhető, valamelyik következő szombatra halasztható. Azon hitközségektől, amelyek templomi adományait semmi célra nem engedik át, vagy ahol illyenszerű adományokból számottevő eredmény nem volna várható, azt kérjük, hogy templomi adomány megváltás címén erre a nemes célra tagjaik között gyűjtést rendezni szíveskedjenek.

Minden lei árva és szegény gyermek nyaraltatását mozdítja elő és így a zsidó ifjuság megerősítésére szolgál.

Bizunk abban, hogy intencionálisan a t. Elnökség is egyetért és nem lesz egyetlen hitközség sem, amely ezen nemes cél támogatását a maga hozzájárulásával ne akarná előmozdítani.

Hittestvéri üdvözléssel:

Ardeali Zsidó Arvagondozó

Dr. Neumann titkár, Dr. Kertész elnök.

Ezt a felhívást a magunk részéről is a legmelegebben ajánljuk ardeali zsidó testvéreink figyelmébe, támogassák az ardeali zsidóság ezen szép és a maga nemében egyetlen speciális gyermekvédelmi intézményt annál is inkább, mert a nyaralás folytán megerősödő gyermekek a legnehezebb ipari pályákra is alkalmasak lesznek, így ez az intézmény a zsidó ifjuság átrétegzését is szolgálja.

— Francia-német kereskedelmi tárgyalások. Párizsból jelentik: A francia-német gazdasági tárgyalásokat tegnap kezdték meg a kereskedelmi minisztériumban.

— Pusztító orkán Texasban. Newyorkból jelentik: Texas környékén ciklon pusztított. Egyedül Clyde faluban 20 ház omlott be. A vasuti töltés nagy területen elpusztult. Az összes távíró és távbeszélő póznák a vihar kiöntötte. Eddig öt halottja van a katasztrófának, tíz ember eltűnt.

Băile FELIX

gyógyfürdő

Oradea mellett

(ROMANIA PÖSTYÉNE)

49 C° hőforrás, kénés, rádiusos hővízforrás. Mindenféle reumatikus óántalmak, valamint női betegségek ellen páratlan gyógyhatású.

Újjonnan berendezett: iszapfürdők, iszappalások és mesterséges szénasvízfürdők — állandó orvosi felügyelet mellett.

Szabadfürdő vasuti kedvezmény! Különféle szórakozások: Tenisz, könyvtár, állandó zene, kávéház, tánc. Rituális vendéglő! Prospektust küld: Direcțiunea Băilor Felix, Județul Băilor.

Carmen Sylva

legszebb helyén uri penzió

„VILA MIRAMARE”

folyó víz, elsőrangú konyha, a redali vezetés, pontos kiszolgálás.

Információk, előjegyzések: „VILA MIRAMARE” Carmen Sylva.

A Caransebes—Teiuș-i gyermeknyaraló

ebben az évben június 15-én nyílik meg.

Információ: D. Groszmann Margit Timisoara, Str. Gh. Lazar 5, I. 4.

Nem kell külföldre menni

BIXAD Románia Karlsbadja

Gyomor-, vese- és hólyagbántalmaknál, gyógyhatása világhírű.

Gyönyörű felkés, fenyvesek között. Június 1-től nyitva.

Prospektust küld kívánatra: Direcțiunea Băilor BIXAD, jud. SATU-MARE.

Schwartz Menyhértné orth. zsidó leányintézmény Oradea, Str. Ep. Clorogaru 8. Telefon: 12-11.

Fiu- és leánygyermek nyaraltatása Bratcán,

(fővárosi, gyorsvonati megálló). Az állomástól 10 percrenyire a hegyek között egészséges közpületben, por- és szélmentes helyen. **Állandó felügyelet! Kirándulóhelyek.**

Sporttánc. Strand! Teniszpálya! Hízó-, nap- és légtúra! Mérsékelt díj!

KITÜNŐ REFERENCIÁK! Prospektus! Szezon június 26-tól augusztus 26-ig. Azon érdeklődők, kik az első turnusban akarnak résztvenni, helybeosztás céljából jelentkezzenek mielőbb.

RÁDIÓ MŰSOR

Vasárnap, június 12.

Bucuresti, 7.30: Torna, hírek, reggeli hangverseny. 13.15: Hírek. 13.25: A Dinicu-zenekar hangversenye. Szünetben körülbelül 14.15: Hírek. 15.10: Vidám műsor. 19.15: Tánclemezek. 20: Felolvasás. 20.45: A bucaresti tanítók énekara. 21.15: Weber: A búvárvadás című háromfelvonásos opera közvetítése a Studióból. A szünetekben hírek. 23.45: Hanglemezek. Majd hírek. Utána közlemények.

Jeruzsálem. Délután 5.30: Időjelzés, hírek, Jemima Cernovic: A zsidó nevelés alapelvei. 8: Előadás a halászatról. (Josef Bassanow). 8.20: Zsidó népdalok, kórus. Szólo: Filip Scharf. 8.50: Heti szemle, tartja Slomo Arzi. 9: Pontos idő, időjárás, hírek.

Budapest, 9.45: Hírek. 13.30: Operaházi zenekar. 14: Előadás. 15: Hanglemezek. 16: Közvetítés Putnokról. 16.45: Cigányzene. — 17.30: „Az élet iskolája”. Előadás. 18: A rádió szalonzenekara. 18.50: Magyarország és Svájc labdarugómérkőzés. 19.50: Zongoraszámok. 20.10: Előadás. 20.30: A Debreceni Városi Dalegylet ünnepi hangversenye. 22.15: Hírek. 22.40: Hangverseny Zenekar. 23.20: Időjárásjelentés. 23.40: Jazz. 24.25: Cigányzene.

Mit hallgassunk a külföldi műsorból: Varsó, 21.05: Mendelssehn-lemezek.

Hétfő, június 13.

Bucuresti, 7.30: Torna, hírek, reggeli hangverseny. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Gramofonlemezek. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Gramofonlemezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 19.15: Fanea Emil román dalokat énekel. — 19.35: Szórakoztató zene. 21.10: Felolvasás. 21.30 Csak Rádió Románia: Gramofonlemezek. 21.30: Mozart: G-moll négyes. 22.10: Schuzeveanu Auréliea Tosti és Tirindelli dalokat énekel. 22.30: Hírek. 22.45: Vendéglői zene. 23: Szórakoztató zene.

Jeruzsálem. Este 8: Rajzok a burgenlandi hitközségek múltjából. (Meir Aily). 8.20: Dalok. Abraham Mindlin tenorista. A zongoránál Carol Slomson. Szünet alatt Ruzovszki horái. 8.45: Paraszt-mesék. 9: Pontos idő, időjárás, hírek.

Budapest, 7.45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 13.05: Enekszámok. 14.30: Cigányzene. 18.30: Beszkárt-zenekar. 19.30: „Legyes horgászati”. Sportelőadás. 21: „Torquato Tasso”, szimfonia. 22.20: Hírek. 24.10: Hanglemezek.

Mit hallgassunk a külföldi műsorból: London Regional. 21: Szimfónikus hangverseny. Varsó, 23: Toscanini-lemezek.

Kedd, június 14.

Bucuresti, 7.30: Torna, hírek, reggeli hangverseny. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Hanglemezek. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Hanglemezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 19: Műszaki üzenetek. 19.10: Borodin-lemezek. 20: Felolvasás. 20.50: Szimfónikus hangverseny. 22.30: Hírek. 22.45: Vendéglői zene. — 23: Szórakoztató zene.

Jeruzsálem. Délután 5.30: Pontos idő, hírek. Előadás az angol nevelés alapelveiről. 8: Fejezetek a dolgozók jussujának keletkezéséről. (Előadó: Slomo Zernach). 8.20: Londoni filharmonikusok. Vezényel: John Barbiroly. — 8.50: Előadás a palesztinai lakásviszonyokról. 9: Pontos idő, időjárás, hírek. 9.30: Kamarazene. Szólista: Mose Parnes. Vonósok: Berthold Goldschmidt és William von Bliseh.

Budapest, 7.45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 13.05: Balalajka. 14.30: A rádió szalonzenekara. 19.25: Jazz. 21: Katonazene. 22.20: Hírek. 22.45: Hanglemezek. 24.10: Cigányzene.

Mit hallgassunk a külföldi műsorból: Strassbourg. 22.45: Operaáriák és kettősök. Varsó, 17: Szimfónikus hangverseny.

Szerda, június 15.

Bucuresti, 7.30: Torna, hírek, reggeli hangverseny. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Hanglemezek. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Hanglemezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. — 19.15: Szórakoztató zene. 19.45: Felolvasás. Jeruzsálem. Délután 5.30: Pontos idő, hírek. Előadás Lubrany: A héber nevelés alapelvei. 8: Dr. Jizrael Raftai: Igaz könyvek, novella. 8.20: Keleti, héber népdalok. Énekelnek: Elie-sorov felvétel. 8.50: B. Chafesz professzor: A munka mozgalmi és fejlődése. 9: Pontos idő, időjárásjelentés, hírek.

Bucuresti, június 12. A Calea Victoriei épületét ünnepi napján. A román vészt hallgatóság készülnek a napévenként kerülő

Az Akadémia kandidálás. A diplomata, a értelmében vett delkeznie. Mindeiescu-Motru, sz

Választása egytán egyhanguságnán filozófust Lisa I. Petrovic lépő Al. Lapeda vélemények szerderációk kvalif

Radulescu-Motru tudományok körök szimbolur. A 70-ik életévfiatalság és derő az avult, megrőnak. Világnézetfiútik. Es bár a generáció élén tisztaságáért és egyenlőség fanat a politikától való megmentését látják sabbó katasztrófá musnak körüli nagy barátja a z

Ha őt választott élére, amely az a konzervatív eszdig nehézségek ak Motru állította a való tudós rendkírállyal inauget, amelynek hajtegében — s tehát, érzik.

Radulescu-Motru zőerejének varázsegyetem falai köz a professzor annak a dékánja — amelyen még a idején is nyugalom szigora mellett, at rendkívüli pedagóg a diákság hálvány adását mint vala a legfanatikusabb Csak a tudás és előtte nem létezik közül számos zsidó mellé.

Az akadémia új született Butoesti, ben. Edesapja Radcának, a román fvoit magántitkára be az iskolába, amleszti a Motru szó

Radulescu-Motru lett a Román Akadémia új elnöke

A halhatatlanok új elnökének érdekes pályafutása

Bucuresti, junius 11. A Román Akadémiának új elnöke van: Prof. C. Radulescu-Motru. A Calea Victoriein levő Akadémia ódon épületét ünnepi hangulat tölti be a választás napján. A román tudomány, irodalom és művészet halhatatlanjai szinte megfialalódva készülnek a nagy aktusra, amelyre négy-évenként kerül sor.

Az Akadémián nincs elnök-jelölés vagy kandidálás. A magas méltóság betöltőjének a diplomata, a politikus és a szó legtisztább értelmében vett tudós adottságával kell rendelkeznie. Mindent egyesíti magában Radulescu-Motru, szimpatikus, kiváló alakja.

Választása egyhangú lelkesedéssel, spontán egyhangúsággal zajlott le. A nagy román filozófust mindenkori ellenfele és riválisa I. Petrovici professzor ajánlotta, a lelépő A. Lapedatu helyébe — akit bizonyos vélemények szerint inkább politikai konsziderációk kvalifikáltak a magas állásba.

Radulescu-Motru megválasztásában a román tudományos, de még inkább művész-körök szimbolizmusát látunk.

A 70-ik életévét betöltő tudós lényét csupa fiatalság és derűs filozófia tölti be. Ellensége az avult, megrögzött formáknak és gondolatnak. Világnézetét a humanizmus jelszavai fűtik. És bár az őgeneráció doyenje, az új generáció élén harcol; a gondolat és a szó tisztaságáért és szabadságáért. Az emberi egyenlőség fanatikusa, a román ifjúságnak a politikától való távoltartásában az ország megmentését látja, mint ahogy a politizálásból katasztrófát jósolt. Az antiszemita-musnak kérihetetlen ellensége és régi, nagy barátja a zsidóságnak.

Ha őt választották meg azon intézmény élére, amely az általános elképzelés szerint a konzervatív eszme melegágya, ha a mindig nehézkes akadémia mégis Radulescu-Motrut állította az élére, ezt egyrészt a kiváló tudós rendkívüli érdemeinek szöli, másrészt mert az ő személyében látják annak a király által inaugurált új érának a színtézisét, amelynek hajnalát az ország minden rétegében — s tehát az akadémián is — látják, érzik.

Radulescu-Motru professzor személye vonzóerejének varázsát egyébként a bucaresti egyetem falai között is tapasztalni lehetett. A professzor annak a bölcsészeti fakultásnak a dékánja — már hosszú évek óta, — amelyen még a legnagyobb diákvargások idején is nyugalom uralkodott. Kérihetetlen szigora mellett, aiai jósága, nemes szíve és rendkívüli pedagógiai képességei valóságosan a diákság bálványává avatták őt. Motru előadásait mint valami orakulumot hallgatták a legfanatikusabb ellenfelei is.

Csak a tudás és a tanulás előtt hajlik meg; előtte nem létezik faji kérdés. Tanítványai közül számos zsidót vett asszisztensnek maga mellé.

Az akadémia új elnöke 1868 február 2-án született Butoesti, Mehedinți-megyei községben. Édesapja Radu Popescu Eufrosin Potecának, a román filozófia egyik uttörőjének volt magántitkára. Radulescu névvel iratta be az iskolába, amelyhez később ő maga is létesíti a Motru szót. Az elemfiskolát falun,

középiskolát Craiovan végzi; 1885-ben beiratkozik a bucaresti egyetem jogi és filozófiai fakultására. Az ifjú ekkor már jó ismeretségben van Kanttal, Spinozával és Nietzschevel. Zárkózott, gondolkodó természete filozófusra vall. Hamarosan kitűnik kollégái közül és Titu Maiorescu fölfedezi benne a rendkívüli tehetséget s meglepődve hallgatja diszertációját.

1888-ban a jogi diplomát szerzi meg. 1889-ben a „Tudás teóriájáról” írt tézisével szerzi meg filozófiai diplomáját.

Franciaországba utazik, ahol a Collège de France-on a legnagyobb élő francia filozófusok előadásait hallgatja a tudás utáni epedő szomjúsággal. Jules Soury, Théodule Ribot, Charcot a mesterei. Aztán Münchenben Stumpfot tanulja, Wilhelm Wundt laboratóriumában megszerzi a filozófiai doktorátust.

Hazajön. A „Fundatia Carol” könyvtárosa, 1897-ben az antik filozófia történelmi és az esztétika katedrájának lesz előadója a bucaresti egyetemen, 1900-ban docens, 1901-ben végleges magántanár, 1909-ben végleges tanára a pszichológiának, logikának és a tudás teóriájának. Folyóiratokat szerkeszt, politikai tevékenységet fejt ki, képviselővé választják, szindarabokat ír, adott pillanatban a Nemzeti Színház igazgatójává nevezik ki és számtalan filozófiai munkának a szerzője.

A román filozófia Radulescu-Motru bolygóját viseli magán s élete eddigi művéve nemzetközi relációkban is a legnevesebb európai filozófusok névsorába írta be nevét.

A román halhatatlanok új elnöke, új színt és értelmet ad annak az intézménynek, amely ezideig passzív magasságokban lebegett a mindennapi kavargó élet fölött, s lehet, hogy ez a román tudomány, irodalom és művészet, a román intellektualitás új korszakának megnyitását jelenti.

Ezt látjuk mi Radulescu-Motru megválasztásában. (h. e.)

Naponta csak pár percet

Áldozzon arca ápolására-bizonyára örömmel teszi, főként ha eredményt lát. Richard Hudnut Three Flowers szépségápolása elismertén sikeres. Ennek segítségével tisztítja, táplálja, ruganyossá teszi és védi arcborét. A kezelés csak kevés számú, magas értékű készítményből áll, amelyek a rendszeresen fellépő kölcsönhatások folytán jobb eredményt nyújtanak, mint az időnkint végzett speciális kezeléseik. Bátoran mondhatjuk, hogy a Three Flowers szépségápolás a modern asszony ideális otthoni szépségápolása. Próbálja ki Ön is! Az eredmény meggyőző.

HUDNUT

Three Flowers
szépség-ápolás

Nuffield lord merénylője a rendőrbíróság előtt

Nemzetközi gangsterbanda tagja el akarta hurcolni az angol iparmágnást, hogy százezer font sterlinget zsaroljon ki tőle

London, junius 11. Az oxfordi rendőrbíróságon csütörtökön nagy feltűnést keltő tárgyalás folyt le. A vádlottak padján egy rejtélyes ötven éves férfi ült, akit azzal vádolnak, hogy néhány héttel ezelőtt el akarta hurcolni Anglia leggazdagabb iparmágnását, Nuffield lordot, a Morris automobilművek világszerte ismert elnökgazgatóját, hogy százezer font sterlinget zsaroljon ki tőle váltságdíj fejében. Az elhurcolási kísérlet, mely óriási port vert fel az angol közvéleményben, nem sikerült, de csak most derült ki, hogy miért nem. Akkoriban azt írták a lapok, hogy Nuffield lord titkárának szobájában véletlenül gyanus zajra lettek figyelmesek és behatoltak a lord dolgozószobájába, ahol a merénylő éppen meg akarta kötni a lordot, hogy elhurcolja. Mint a csütörtöki rendőrbírói tárgyaláson kiderült, az emberrablót detektívek fogták el, akiknek már napok óta tudomásuk volt a készülődésben levő merénylőről és figyelték a gangster minden lépését. A

banditának mégis sikerült megugrania, bár néhány óra múlva az oxfordi Morris-művek közelében végleg rendőrkézre került. Személyéről a csütörtöki tárgyaláson csak annyit tudtak megállapítani, hogy ötven éves és John Bruce Thornton néven szerepel.

A Themzén horgonyozó jacht

Thornton a legjobb londoni társaságba is bejáratos volt s itt keresett magának bűntársat is a Nuffield lord ellen tervezett merénylőhöz, abban a hiszemben, hogy az ötvenéves font sterlinget ajánlat — a váltságdíj felét akarta felkínálni — nem téveszti majd el hatását. Egy nyugalmazott angol őrnagyot, Ramsden próbálta rábeszélni arra, hogy legyen segítségére s az őrnagy szívesen bele is ment a dologba, hogy azután mindent eláruljon a rendőrségnek. Thornton és Ramsden abban egyeztek meg, hogy Thornton amerikai újságíróként jelenik meg Nuffield lord oxfordi dolgozószobájában és azután, ha egyedül lesz a lorddal, revolverrel kényszeríti, hogy kövesse őt. A bandita a Themzén horgonyozó jachtjára akarta vinni a lordot

és ott csekket akart kipróbálni belőle százezer font sterlingről. A csekknek valamelyik európai bankra kellett volna szólnia. A bandita terve szerint ő maga a csekkel azonnal Párizsba utazott volna, hogy felvegye a pénzt, míg Ramsden ottmaradt volna a jachton és vigyázott volna a lordra. Ha a csekket bármilyen oknál fogva nem váltották volna be Párizsban, Nuffield lordot Thornton terve szerint guzzsabbötötték és a Themzébe dobták volna. Ha viszont megkapták volna a százezer font sterlinget, akkor a jacht a keletangliai partvidék valamelyik elhagyott pontjára vitte volna a lordot, ahol partra teték volna.

Ramsden őrnagy minden részletéről pontosan tájékoztatta a rendőrséget s így azután sikerült meghusítani a tervet.

A csütörtöki rendőrbírói tárgyaláson Thornton mindent beismer, előéletéről azonban nem volt hajlandó nyilatkozni. Csak annyit mondott, hogy Nuffield lordot egy luxus gőzösön ismerte meg, utban Ausztrália felé, amikor azután a lord visszajött Ausztráliából, ő is elkísérte s ekkor született meg agyában a merénylet terve. Miután a lord is ismerte őt, parókával és kímáskírozva jelentkezett nála, mint amerikai újságíró. A tervet a legaprólékosabb részletekig kidolgozta s bizonyosra vette, hogy sikerül is elhurcolnia a lordot. A rendőrség megállapítása szerint Thornton hatalmas pénzüsszegek felett rendelkezik s ez is azt bizonyítja, hogy nemzetközi gangsterbanda tagja.

Miután a rendőrbírói tárgyalás tisztázta a tényállást, az állítólagos Thornton most rövidesen a büntetőtörvényszék elé kerül.

Érdekes újítást

vezetett be a Heinrich szappangyár a SENLASLO toalett- és fertőtlenítő szappan fogyasztói részére. Ugyanis aki a Senlaslo-szappant csomagoló papírból 12 darabot összegyűjt, az bármelyik szappant árusító üzletben teljesen ingyen kap azokért egy darab azonos nagyságú Senlaslo-szappant. Ezen újítás által a közönség szélesebb rétegeiben és nagyobb mértékben fogják megismerni a ma már nélkülözhetetlen Senlaslo-szappant, amely amellett, hogy egyuttal kellemes illatu piperecskék, több kiváló orvostanár egybehangzó szakvéleménye szerint tökéletesen fertőtleníti és annak használata megvéd a fertőző betegségektől.

Szépségét, fiatalságát, üdéséget megőrzi

BOTÉ

kozmetika

CLUJ, Calea Regele

Ferdinand No. 34/II.

Tel. 20-11. Hamburg M.

Tanítványkiképzés!

perc alatt remekül érkezik, ha Barbat Rapidál indult. Gyártja: Ardealul S. A. Carei.

MŰSOR

Junius 12.

hírek, reggeli hang-
25: A Dinicu-zene-
ben körülbelül 14.15:
sor. 19.15: Tánc-
20.45: A bucaresti
Weber: A bűvös va-
opera közvetítése
ben hírek. 23.45:
k. Utána közlemé-
13.30: Operaházi
Hanglemezek. 16:
45: Cigányzene. —
Előadás. 18: A rá-
Magyarország és
19.50: Zongora-
20.30: A Debreceni
hangverseny. 22.15:
ny Zenekar. 23.20:
azz. 24.25: Cigány-
műsorból:
hanglemezek.

Junius 13.

hírek, reggeli hang-
döntés, kulturális hi-
angverseny. Közben:
fonlemezek. 14.15:
rádióhíradó. 14.30:
hírek. 16.45: Előadás.
dalokat énekel. —
21.10: Felolvasás.
Gramofonleme-
mól négyes. 22.10:
és Tírindelli dala-
k. 22.45: Vendéglői
zene.

hangok a burgenlandi
Meir Aily). 8.20: Da-
nenorista. A zongora-
net alatt Ruzovszki
ésék. 9: Pontos idő,
utána hanglemezek.
hangok. 14.30: Cigány-
zenekar. 19.30: „Legyes
és. 21: „Torquato
Hírek. 24.10: Hang-
műsorból:
Szimfonikus hang-
lemezek.

Junius 14.

hírek, reggeli hang-
döntés, kulturális
angverseny. Közben:
lemezek. 14.15: Hi-
rádióhíradó. 14.30:
16.45: Előadás. 19:
10: Borodin-lemezek.
szimfonikus hangver-
Vendéglői zene. —
90: Pontos idő, hírek.
alapelveiről. 8: Fe-
ának keletkezéséről.
8.20: Londoni fil-
John Barbirul.
lakásvizonyokról.
hírek. 9.30: Kamaraz-
nes. Vonások: Ber-
ham von Bliseh.
utána hanglemezek.
ka. 14.30: A rádió
zz. 21: Katonazene.
anglemezek. 24.10:
műsorból:
raáriák és kettősök.
hangverseny.

Junius 15.

hírek, reggeli hang-
döntés, kulturális
hangverseny. Köz-
hanglemezek. 14.15:
rádióhíradó. 14.30:
16.45: Előadás. —
19.45: Felolvasás.
90: Pontos idő, hírek.
nevelés alapelvei.
az könnyek, novella-
ok. Énekeinek: Ello-
hajász professzor: A
dése. 9: Pontos idő,

WIZO A zsidó Asszony

HIVATALOS LAPJA

Dr. Mirjam Scheuer-Goldes
Budapesten

Május havában jeles vendége volt a budapesti Wizónak: Dr. Mirjam Scheuer-Goldes, az általunk is ismert csehszlovákiai Wizo-asszony látogatta meg a magyarországi Wizo-testvéreket. A pesti Wizo-újság a következőket írja erről a látogatásról:

„A Wizo világegyetemen vezető tagja, dr. Mirjam Scheuer-Goldes átutazóban május közepén Budapesten tartózkodott. Régi tagjaink ismerték már ezt a kiváló műveltségű és lobogó energiával telített asszonyt, de most a régiek újból és az újak első ízben is megállapíthatták, mennyi bátortást, friss lendületet, mily sok ötletet hoz egy ilyen személyiséggel való együttélés. Háromnapos ittléte alatt több alkalmunk volt hallani őt. Ezuttal nemcsak a Wizo körén belül, hanem sok ki-villáló körben is alkalmunk volt gondolatait kifejezni, így meghívást kapott a Budai Izr. Nőegylet teadélutánjára, Újpestre és több magánháza. Mindenütt maradandó hatással keltett érdeklődést a zsidó női munka, különösen a Palesztinamunka iránt.

Gondolataink gazdagságáról, szavaink meggyőző erejéről nehéz ily szűk keretben beszámolni, de megpróbálunk azon tagjainknak, kik nem lehettek vele együtt, rövid összefoglalót adni érveiből és gondolataiból.

Mindenütt hangoztatta, hogy a megváltozott viszonyok következtében sohasem volt annyira szükség a munkára, mint most, különösen női munkára. Különbséget lát női és férfi munka között. Míg a cionista világszervezetet frakciók gyöngítik, a Wizo női tábora politikamentesen, töretlenül működhet. Most, hogy a férfiak idegrendszerre már alig bírja az egyéni munkán felül a köztérre való erőki-fejtést, a nőknek, mint pihent erőnek kell majd a munkát átvállalniok. Az új motto: „A zsidó asszonyok közössége menti meg a zsidó családot.”

Honnan vegyék a nők az erőt ehhez? Az általános szolidaritás gondolatából. Ma, amikor Európa zsidóságának tekintélyes része kivándorlásra kényszerült, korántsem megoldása a kérdésnek, ha kiki a maga egyéni sorsát egyengeti. Csak közösen lehet ezt a kérdést megoldani és erre kell a szolidaritás, az erős organizáció. A Wizónak 90.000 tagja van az egész világon, a galut minden részén, akiket az egyes országos szervezetek nem elválasztanak, hanem összekötnek egymással. Eleve-nőbb, mélyebb kellene tenni a szétszór-t galutországok Wizo asszonyainak egymás hoz való viszonyát, hogy legalább olyan kapcsolat keletkezzék a galut zsidó női között, mint amilyen lelki kapcsolat van kö-zöttük és Palesztina között. Ez a közösség kössön össze mindnyájunkat, mert az egyéni érvényesülés ugyanis csak ettől függ és most látható lesz, hogy a Wizo világ-szervezete nemcsak hatalmas morális erő, hanem cselekvő segítség is lehet az egyén érdekében.

Példa erre mindjárt az ifjúság esete. Elintézték a problémát, hogy az ifjúságnak át kell rétegeződnie. Óriási horderejű do-log az, hogy fiatalok tanulmányi céllal korlátlanul mehetnek Palesztinába és ez a joga Wizo tanintézményeit is megilleti. Persze az intézmények bővítésére szorul-nak, ez anyagi kérdés, de ha a szolidari-tás érzése megvan, ha a lélektan felkés-zültség is adva van, az anyagiak is meg-lesznek.

Összefogva nem vagyunk szegények, el-hagyottak és kitaszítottak. Ilyen lelki be-állítottság mellett szembenézhetünk nap-jaink páni hangulatával is és bizalmat önthetünk másokba is.

Nagyjában ez volt a menete Goldesné választmányi ülésen elhangzott szavainak. Egyéb helyütt hallott remek felszólalá-saiból csak néhány gondolatfoszlányt ra-gadunk ki:

„Azt mondják, Palesztinában harci han-gulat van, folyton lövöldöznek az arabok. Sok országban a zsidók testi épsége egy-általán nem forog kockán, mégis milyen megfélemlítetten, lehangoltan viselkednek az emberek. Az erégi zsidó nyugodtan veg-zí munkáját, félelem nélkül ül fel az autó buszra és esetleges lövöldözések között is teljes biztonságban érzi magát, mert vé-dekezhét. Különbözik az arab zavargások áldozatai nem számosabbak egy nagyváros forgalmának áldozatainál és áldozat Palesztinában sohasem befolyásolta a lelki magatartást. Ez a különbség az erégi és a galutzsidó között, hogy utóbbiaknak mentek tönkre az idegek, habár vérdó-zatot nem is kellett hozniok.

Galutországok antiszemita hullámai el-len zsidó felismerésekre való hivatko-zással hadakozni meddő és anakronisztik-us fáradozás.

Az antiszemitizmus ellen nem lehet sze-rénységgel vagy visszavonult életmóddal

Zene és művészet Tel-Avivban

A szimfonikus zenekar Sövuot estében Lasky Márk vezényletével zsidó kompó-nisták műveiből rendezett hangversenyt. Bloch monumentális Izrael c., zenekarra, női hangkvartettre és bariton-szólóra irt Izraelje került elsőnek előadásra. A temp-lomi hangulatu, tömör és méltóságos teljes mű kidolgozása nem minden részében volt kielégítő. Bloch zenéje azonban lenyűgöző hatása; a szóltó éneklő Vittorio Wein-berg baritonja különösen a líraibb részek-nél érvényesül. Bloch harmadik zsolttára rövid tömörségében és dráma imahangu-latában megrázóan nagy mű; a Biblia áhi tata s a nyugati zsidó templom fensége szerencsés módon keverednek el benne. Ez nem a zsidó orientalizmus zenéje. Ez már templomi hatásokon ment át, de mesteri példája annak, hogyan lehet valóban zsi-dóvá tenni a különböző hatások alatt fej-lődött zsidó vallásos zenét. Itt tömören és hatásosan zengett fel Weinberg hangja is. Mildner zenekarra irt imakompozíciója az átlagos zsidó kompozíció szintjén mozog. Még ez a megállapítás sem jár ki azonban, a szünet után előadott Gnissen kompozíció. A szerző kelet-európai zsi-dó ezene megjelentése alatt hamisítatlan szláv és román melódiákat rakott egymás mellé, lehetőleg könnyű hatásokra törek-vő feldolgozásban. Majd fiatal zsidó kom-pónista, Brandmann művét hallgattuk: a „Hechaluc“, az uttörők szenvedéseinek és hősiességének szentelt, modern eszközök-vel és művészi felépített mű. A fiatal zenész műve igen tehetséges munka. A közönség lelkesen és megérdemelten ünne-pelte. Befejezésül Darius Milhaud „Am Jisráel cháj“ c. szimfonikus műve lett elő-advá. Az előadásból nem éreztük elég szuggesztíven a nagy mestert: talán cél-talan is volt a nagy Darius Milhaud öv-reből ezt a legkevésbé jelentékeny bemu-

védekezni, mert nem ezeknek az ellentéte váltotta ki a ma már programszerű anti-szemitizmust. Fegyverünk ez ellen: csak a közösség ereje lehet. Egyesek soha sem oldhatják meg zsidó sorsukat. Ne legyünk az a bizonyos Hagada-alak, aki kivonja magát a közösségből. Mindig „mirólunk“, az összességről van szó. Nincs olyan ar-chimédeszi pont a külvilágban, ahol szilárdan megvethetnők lábunkat, hogy ki-fordítsuk a földet mai járásából. Csak befelé lehet erőt gyűjteni. Az erő az or-ganizáltságban van. Szaoadon és nyíltan kell az ellenfél elé állni. Az önértetes cionistát jobban becsülik, mint a hazafi-asság láthatatlanná tevő büvésszappkaja mögé rejtőző asszimilánst. A hazafiasság természetesen dolog, ezt szívünkben kell hordoznunk. Ha hivatkozunk rá, már gya-nussá válunk. Cionizmus és hazaszeretet megérnek lelkünkben szorosan egymás mellett. Csak az ostobák kérdezik a kis gyerekektől: kit szeretsz jobban, apát vagy anyát? Mindkettő egyformán drága nekünk... Mit adhatunk gyermekeinknek? Vagyont, pozíció-biztonságot nem. Csak irányt mutathatunk: ha nehéz helyzetbe is kerülnek, van hová tartozzanak. Ha ki-tesi is Palesztina, a soha nem is jutnak oda, megvan az a tudatuk, hogy védi őket. A kis országának csekély anyagi ereje mellett ez az óriási anyagfeletti jelentő-sége.

A három megerőltető nap után vendégünk még egy bucsuestét töltött körünk-ben. A Werner-étterem zsúfolásig megtelt ennek a nagyszerű asszonynak őszinte tisztelőivel. Dr. Mirjam Scheuer-Goldes meghatottan köszönte meg a Wizo-tesvé-rek vendégszeretétét és kedvességét.

tatni. Lasky, aki egyébként a zenekar ze-nésze, szorgalmas, intelligens karmester.

A palesztinai képzőművészek egy cso-portja kollektív kiállítást rendezett az új muzeum termeiben. A legkiválóbb művé-szek képeit állították ki. A látogatót itt-ott megkapja egy-egy palesztinai táj vagy figura. Nem látjuk azonban a képekből a nehéz palesztinai életet, a palesztinai va-lóságát, amelynek meglevenítésére annyi művészi próbálkozás történik. Ezt a va-judó országot sok mindenféle látvány-jával és zaklatott mindennappjaival úgy látszik igen nehéz művészi formákban ki-fejezni. A palesztinai festők az európai uton haladnak. Egy-egy tájkép, egy-egy fej azért mutatja, hogy a sok vajudásból egyszer csak mégis feltárik nekünk az igazi Palesztinát. Zima jemeniti női meg-rázóan szépek. Aharon Kahn néhány táj-képe, Frenkel Jichak Jeruzsáleme és még néhány kép adnak palesztinai jelleget a kiállitásnak, Abramovitsch Pinkasz, Or-land Arieh, Eliasarit Rahel, Bugraschov Rachel, Bajanower David, Berger Genia, Bruzjus Regin, Berlin-Joel Eszter, Sessel-mann Mina, Levanon Mordechaj, Lipschitz Chajim, Lender Munia, Mneschikovszki Felix, Neimann Cilla, Steimutzki Avig-dor, Sigard Eliahu, Fein Leon, Paldi Iz-rael, Kowarski Joshua, Kulviansky Issay, Kossonogi Joseph, Krise Jechel, Russota Sala, Reichert Jehudith, Sabbat Akiba, Achwartz Chaja, Steinhart Jakab, Streichmann Jecheskel, Schmid Mena-chem és Tamari Amiram nevei jelzik, hogy mennyi művésze van ennek az or-szágnak s mennyi művészi probléma vár még feldolgozásra. — Igen sok grafikus és szobrászművész dolgai is láthatók a változatos, szép, kiállításon. (Jay)

1938 TAVASZA

Irtas: HANNA STEINER, (Prága)

Ez a tavasz felejthetetlen marad. Mi-csoda ööne a politikai eseményeknek — nem is kergetik egymást, hanem viharo-san és egyszerre omolnak ránk, lélegze-tünket elállítva és idegeinket felkorbá-csolva! És a zsidósors, melyet előntöttek a gyűlölet hullámai és veszedelmesen ösz-szeszűkítik az élet kereteit. Erdekes, hogy mindezen a tombolásokhoz a természet is hogyan hozzáidomul a maga jelenségeiben. A pesszach és sevuoth közötti napokban, a ragyogó tavasz idején az európai galut-országokban olykor a végtelenségig foko-zódott az ellenünk érzett gyűlölet és meg-semmisítési vágy. És ez csak látszólago-san a múlté, mert öt évvel ezelőtt és ma még sokkal borzalmasabban éljük át mi magunk is. Az elfajult élet hozzáidomul a féktelen évszak kereteihez, amely az idén a csalóka márciusban hetekig tartó napsugárral bujtatta ki a rügyeket és a bimbókat, hogy azután a természetellenes áprilisi fagy és havazás megsemmisítse a virágpompát. A gyümölcsbírányt ősszel már nem fogjuk érezni, hiszen van ele-gendő utánpótlás, a természetbarát azon-ban a gesztenyefákat kémeleli, melyeken a virágyertyák még sem kezdték a kibontakozást. Hiányzik a tavasz pompá-ja. Ahol azután később kezdődik a virá-gzás, ott elperzsel mindent a nyári forró napsugár. A természet azonban mindig helyrehozza kilengéseinek következmé-nyeit. Biztosak lehetünk abban, hogy az elfajuló emberi szellem is újra vissza fog térni normális keretei közé. Addig azon-ban súlyos teher nehezedik reánk. Ho-gyan viseljük el?

Mi, Wizo asszonyok már régen megta-nultuk azt, hogy a mélyen gyökerező zsidó öntudatban találjuk meg létünk alapjait. A zsidó műveltség tudata és büszkesége átszűrte bennünket a legnehezebb idő-kön is. A Palesztináért folytatott munká-nak nem szabad megállania, a cionizmus eszméjét erős akarattal meg kell véde-nünk minden ellenséges erővel szemben. A világi felfogás mindenkorai külsőségeivel becsalogat bennünket, csábít mindaz, amit szépségnek látunk és amelynek karjaiban egyenlőknek érezzük magunkat, hogy az-után kiüljön bennünket, de egyben meg-tanít arra is, hogyan találjuk meg az utat a legmagasabb értékek kikutatásához az emberiség számára, amelynek ápolása a mi szent küldetésünk.

Ha minden szerencsétlenség ellenére ab-ban az emelkedett hangulatban vagyunk, hogy mindezt felfogjuk akkor könnyű az ut-amely szörnyű életsorsunk kibontakozásá-hoz vezet. A zsidó nő sokszor hangoztat-tott hatáskörében sohasem foglalt el oly fontos helyet a gyermeknevelésnek és a mindennapi életnek az idők szelleméhez való hozzáidomítása, mint most. Az ér-dektelen, könnyű, vegetálás-szerű élet mindannyiunk számára hirtelen és végie-gesen megszűnt. Játék, öröm, gazdagság — mindez megszűnik számunkra. Csak annak lehet értéke és létjogosultsága, amit szívós, együttes munkával szerzünk meg. A Wizo feladataihoz tartozik az is, hogy tevékenységét, az egyes országok közötti áldásos kapcsolatokat megteremtésé-szimbólikusan átvigye az egyének életé-be, hogy ezzel is hozzájáruljon az idők vi-harainak leküzdéséhez.

Friedmann fotóművész

a legmodernebb képek, különleges gyer-mekfelvételek. Str. Regina Maria 46.

Galilea álo-oen az első ték be. A ha fejlődés csuc-irja: „Ez a még a falvak kisebb falub-

A Galilei e-völgyei, nem-gét a lakoss-műves paras-emberek, ak-restek külső-igazságokat, mást és dalt. A galileaiak írásokat tal-zsidó háboru-kis védő esa-mai tulerőv-a várat és szálltak har-

Galileában Talmud, Mis-dag hagyom-ta bélyegét. Nagyszerű é-kodnak fejl-ornamentika elpusztulása laiktak még az arabok b-városokat r-együtt. A Galileában, szétszórtság-tóket. A Zo-Galileából fe-szült a Sulc-könyv, itt k-szere, melys-Dódi, szomb-született.

Amikor 1-tina újépít-dultak a bev-utján megsz-földet Dsaun-szamaránaton-ზეყéken ke-állatok soks-között, az a-tak a félelen-káromkodtak-lemből és h-émelek köz-Dsauni főkö-vidék volt. A-vis és bogá-skórpíók, sz-fogadtak. F-részekre és-éséséhez, a-péséktől láz-tek, de mégis-igy építettü-dők Románi-lil kolóniája-az eke után-adatott nek-közünkkel f-geztük mun-zón lelkesítő-chaluc éltév-ta egy arab-bosszu ügye-köröskörül t-magunkra b-Végre jött-küldötte véd-egy új kors-lónia 380 lé-gazda. A te-chnájimnal-kedett. Bem-kert stb.

Rosphana a lengyelors-barátok új-csárhoz. Jel-ményen föld-belért, ami fontért téh-„A Chule n-kötöttük ké-kat s vittük-és boldogok-

GALILEA

Galilea áldott földjét már Józsuá idejében az első honfoglalók törzsei telepítették be. A hasmoneusok idejében érte el a fejlődés csúcspontját: Josefus Flavius azt írja: „Ez a föld annyira termékeny, hogy még a falvak is tulzufoltak voltak; a legkisebb faluban tízenötezer lélek lakott.”

A Galil erdős hegyei, lejtői, termékeny völgyei, nemes éghajlata rányomta bélyegét a lakosságra, akik Renan szerint „földműves parasztok voltak, békés, egyszerű emberek, akik kevéssel beérték, nem kerestek külső szépségeket, hanem benső igazságokat, a gondolatok fenségét, látomást és dalt, a föld és ég egy volt nekik.” A galileaiak hősiességéről lélekemelő leírásokat találunk Josefus könyvében a zsidó háborúról. Őt hónapig állott ellen egy kis védő csapat Jodhatban a sokszoros római túlerővel szemben. Testükkel védtek a várat és várost és életük feláldozásával szálltak harcra a nemzeti becsületért.

Galileában keletkezett a jeruzsálemi Talmud, Misna és Midras és a többi gazdag hagyományos irodalom, amely rányomta bélyegét a zsidó lélek fejlődésére. Nagyszerű építészeti maradványok tanuskodnak fejlett izlésről, dus szimbolikus ornamentika jellemzi ezeket. Jeruzsálem elpusztulása után hatszáz éven keresztül látkak még zsidók Galileában és amikor az arabok bejöttek, átvették a falvakat és városokat régi neveikkel, kulturájukkal együtt. Azonban mindig látkak zsidók Galileában, amely magához vonzotta a szétszórtságból és a zsidó szellemi vezetőket. A Zohar szerint a megváltás Felső Galileából fog kiindulni. Szafedben készült a Sulchan Aruch, a zsidó törvénykönyv, itt keletkezett a Kabbalának rendszere, melysége költészetével, a Lecho Dodi, szombatköszöntő ének is Galileában született.

Amikor 1882-ben megkezdődött Palesztina újjáépítése, először Galilea felé fordultak a bevándorlók. A safedi zsidók útján megszerzett David Sub 2500 dunam földet Dsauni falu mellett. „Öszvéren és számarháton mentünk három napon át hegyeken keresztül utatlan utakon és az állatok sokszor megbotlottak a sziklák között, az asszonyok és gyerekek kiáltoztak a félelemtől, az arab hajcsárok pedig káromkodtak és közben lopkodtak az élelemből és holmiból.” — írja David Sub emlékei között. „Végül odaérteztünk Dsauni földjére. Vad, elhanyagolt, pusztá vidék volt. A föld csupa kő és kavics, tövis és bogács, melyek között kigyók, skorpiók, szunyogok és mérges rovarok fogadtak. Felosztottuk a földet egyenlő részekre és hozzáfogtunk a kövek felszedéséhez, az égő nap alatt. A szunyogcsipekétől lázat kaptunk, néhányan kidőltek, de mégis csak folytattuk a munkát és így építettük fel néhányan, volt kereskedők Romániából, arumk verejtékével Galil kolóniáját. Örömkönyvekkel mentünk az eke után hálátelt szívvel, hogy megadott nekünk, hogy Izrael földjét saját kezünkkel felszánthassuk. Amikor bevégeztük munkánkat, összegyűltünk a mezőn lelkesítő beszédekkel és dalokkal. Egy éhalev éltéved golyója véletlenül kioltotta egy arab ifju életét és kezdődött a vérbosszu ügye, tárgyalás, pör, baksis, stb., köröskörül felfegyverzett beduinok és mi magunkra hagyatva, félig a pusztában. Végre jött a segítség. Rotschild báró kiküldötte védelem alá vette Roshpinát és egy új korszak kezdődött. 1937-ben a kolónia 380 lelket számlált, közte 173 kisgazda. A telep pedig a hozzácsatolt Machnájimmal együtt 12.403 dunamra emelkedett. Benne templom, iskola, gyermekkert stb.

Roshpina alapítását követte nemsokára a lengyelországi Mezeritzben alakult Cion barátok új kolóniája, közel a Chule-mocsárhoz. Jellemző, hogy 2500 dunam termékeny földet lehetett vásárolni 5000 rubelért, ami kb. 500 fontnak felel meg. Egy fontért tehát öt dunam földet kaptak! „A Chule mocsarából vágtuk a nádat és kötöttük kévébe, készítettünk kis tutajokat s vittük lefelé az anyagot a parthoz és boldogok voltunk, hogy mondhattuk:

„mily szépek a sátraid Izrael”. Egy tüzszikra elegendő volt, hogy az egész sátorost felperzselve, aztán jött a malária és egyéb betegség. Amikor nemsokára Rotschild átválogalt a tájékon, elbűvölve annak szépségétől, szölt a kísérőjének: itt új nagy kolóniát fogunk alapítani!” Nemsokára báró Rotschild nagy területeket szerzett meg ezen a vidéken. Többek között Metulában. De a földszerzés nemsokai pénzkérdés volt. A hegyek között a határon utatlan utakon kellett az új területeket elfoglalni és mindjárt megvédelmezni a druzok, beduinok támadásával szemben. Ejjelenként az asszonyokat és gyermeke-

ket a telep közepén álló házba gyűjtöttük egybe és a férfiak őrt állottak köröskörül az ellenség golyói között. Sokszor az asszonyok és gyermekek is segítettek a védelemben. Így folytattuk az építést Galilea földjén.”

A háboru alatt foglalta el egy új kvuca a Roshpinától északra fekvő földet és megalapította Ajelet Hasachar kolóniát, majd Kfar Giladit és Tel-Chajt, melyet Josef Trumpeldor szentelt meg vérével egy arab támadás alkalmával.

Végül bekövetkezett, amiről az első telepek álmodoztak, a Chule-mocsár megváltása, mellyel 55.000 dunam föld szabadult fel telepítés számára. Egyelőre csak a technikai előkészítések folynak a lecsapoláshoz, amely a leghatalmasabb munka lesz Palesztinában és sikere éppen attól függ, hogy milyen lesz a zsidó nép áldozatkészsége.

Az asszonyok közössége védi a családot

Ezzel a jelszóval állunk a harc vonalban a mostoha idők ellen. A Wizo, amely teljesen politikamentes alapon áll, megadhatja tagjainak a morális és szociális támaszt. Az egyes tagoknak éreznük kell a közösséget, amelyben élnek, egyidejűleg azonban azt is föl kell ismernük, hogy ez a szolidaritás magasabb kötelezettséget ró rájuk a legmélyebb cionista és zsidó értelemben. A tagok személyes munkája által kell megerősíteni a szervezetet ezekben a gondterhes napokban.

Palesztina volt és marad a mi jövőnk egyetlen reménye. Palesztina az egyetlen ország, ahol jogunk lehet munkára és zavartalan zsidó nemzeti élet kifejlődésére. A Wizo műve ma többet jelent Palesztinában, mint eddig. Ismeretes, hogy a bevándorlás korlátozásának ellenére az iskola-cserefontásokat tetszesszerinti számban bocsátják rendelkezésünkre. A Wizo tanítványai ezt a jogot ki fogják használni és így azoknak kibővítése feltétlenül szükségessé válik, hogy ki tudják majd elégíteni azokat a követelményeket, amelyeket a veszélyeztetett helyzetben levő galutországok leányai támasztanak. A munkánknak szervezettel közeesen, amely mint dinamikus erő valóítja meg a helyes mezőgazdasági programot és az asszonyok szakkiképzését, a Wizonak Palesztinában nagyoknak és erősnek kell lennie — de a

galuti föderációknak is kivétel nélkül megfeszített erővel kell az építőmunka tempójához alkalmazkodva, komoly teljesítményeket felmutatniok.

A mi szervezetünk egyesíti magában az összes országok asszonyait. Bizonyítania kell a Gauthban a testvéri közösség szellemét és hatóerejét, hogy megnagyobbthassa taglétszámát és szembeszállhasson a reánk zuduló bajokkal. Világszervezetünk egysége nemsokai egy határtalanul nagy morális erővel rendelkezik, hanem tényleges segítőkészet is tud nyujtani. Ez alatt értjük az ifjuság támogatását az összes országokban az átrétegződés, munkaközvetítés és pályaválasztás terén. Azok az asszonyok, akik nyugodt lélekkel országokban laknak, legyenek segítségére a szorongatottaknak gyermekeik nevelésében, iskoláztatásában és a kicsinyek gondozásában, akik idegenben nőnek fel.

Ezért kell a világszervezet egységének láthatóvá lennie. A segítőkészség közvetlenségének olyan meggyőzősége és határozottan kell megmutatkoznia, hogy a szervezet minden egyes tagjában éljen a tudat, hogy bennünk nem az országos szervezetek választanak el egymástól, hanem azok kötnék össze az egész világon. Az asszonyok közössége fogja a családot megvédelmezni.

Hanna Steiner, Prága

S. J. Agnon (Jeruzsálem): A NAGYTEMPLOM

Mily nagy a te jóságod, melyet megörzöl jámboraid számára. Zsolót. 31.

A gyermekek az iskola udvarán játszadoztak egy nyári délutánon: bujósdi, negyven rablót, Dávid küzdelmét a Góliáttal a főpapot, aki a harcosokat válogatta, azután belefáradtak ezekben a játékokba s az jutott eszükkbe, hogy felépítik a Szentélyt. Tegnap „tisa beav” volt, mondták, az a nap, melyen az ellenség lerombolta a Házat, ma pedig elkezdjük újra felépíteni.

Rögtön lángra gyulladt a szívük, felgombolták kabátkaikat, megvizsgálták citíjük szárait, vajjon rendben vannak-e és ünnepélyesen kijelentették, hogy nincs közöttük semmiféle gyűlölködés, vagy ellenségeskedés, Isten ments, mert hiszen csakis az oktan gyűlölet miatt, amely elharapódzott Izráel kebelében, pusztult el a Szentély. Aztán belekezdték az épít-

kezésbe... Az egyik egy tele zsebnyi agyagot hozott, a másik egy maroknyi vizet, ez egy követ és amaz egy fél téglát és addig is, amíg megtalálják a Sámirt, fogalkal harapdálták szét a követeket. Majd sorra lefeküdték a földre és ázni kezdték, az egyik egy követ, a másik az ujjával. Kezeik tele voltak munkával és szájuk tele dallal:

A magasságos felépíti az ő házat hamar, hamar

Isten, építsd fel házatad, építsd fel hamar.

A sirásó fia azt mondta, hogy most már, ha fölülül a Szentély, el fog jönni a Messiás, fel fognak támadni a holtak, nem lesz a világnak többé sinkövekre szük sége és akár, ha el is venné az összes kifaragott követeket, apja nem fogja akadályozni. És a rabbi fia megígérte, hogy hoz nekik egy könyvet, oly nagyot, mint egy gemara, amelyben benne van a Szentély és az összes szent edények képe, hogy legyen mintájuk a ház felépítéséhez. Sőt mi több, holnap el fogja hozni apjának, a rabbinak szombati sapkájáról a díszeket, melyek rézből vannak, mert hiszen aligha találni alkalmasabb anyagot, amelyből a részoltárt lehetne formálni.

Asás közben egy darab fára bukkantak. Tovább ástak és ime egy tetőcserephez hasonló valamit találtak és teljes erejükkel nekifogtak, hogy kihuzzák a földből és énekelve kiáltottak: „Óh Isten, segíts hát!”

A kiáltozásra előjött a tanító. Rabbi, mondták a gyerekek, tetőcserepet találtunk; és tovább ástak, amíg csak

egy második cserepet nem találtak.

A tanító látta ezt, lehajolt maga is, belenyult a gödörbe és még egy egész sor cserepet talált, melyek egymással össze voltak kötve, mint egy cserepsor a tetőn. És erre így szölt: „Segítség az égből! Az esős napok közelednek és Ó, áldott legyen a neve, küld nekem valamit, amivel kijavíthatom házam tetejét.”

Közben estére hajlott a nap és a tanító hazaküldte a gyerekeket és minchaima idejéig összegyűjtötte házanépét, hogy segítsenek neki a keresésben.

Ástak és cserepet cserepet után találtak. Tovább ástak: cserep cserep mellett. Ha nincs valami varázslat a dologban, talán egy ház teteje van itt. Csak néhány nap múlt el és már félre volt takarítva az egész omladék és ime, egy nagy háztető tárult fel előttük.

Összecsődült erre az egész város és akik látták, azt mondták: Egy ekkora tető! Ekkora tető! Bizonyára palota van alatta és ez a palota teteje.

Es ekkor először arra gondoltak, amíg egy gróffal történt valamikor, akinek a felesége szemet vetett más férfiakra, mire a gróf összehívta őket mind egy nagy lakomára és miközben ettek és ittak, tűzöt gyújtott az összes ajtók és ablakok előtt, úgy hogy mind a benlevők megfuladtak.

Erre gondoltak és félték a tető közelébe menni. Ekkor parancs jött a kormánytól, hogy ki kell ázni a házat. Hát erre aztán körülásták a dombot a tető körül és ime sok skarlátvörös ablak lett láthatóvá. Most megismerték a kormány emberei, hogy a ház istenháza volt és elkergették a zsidókat, mondván: szent terület ez.

Es mincha és máarivima között hosszú sőhajokat hallani a régi tanházban: ki tudja, hátha egy zsinagoga volt! Hiszen irva van a rabbi döntéseiben: „Buczacz Jaslovitz mellett.” Tehát Jaslovitz nagyobb volt, mint Buczacz és nagyjelentőségű község volt Izraelben. És ha nagy volt, és ha jelentős község volt Izraelben, hol van akkor a nagy temploma? A sok sirkön kívül semmiféle né nem tanuskodik arról, hogy itt valaha zsidók élték.

Es a régi tanház, milyen kicsi is az! A tető meghajlott és befelé esik és a padló, amely omladék alatt van, mindjobban emelkedik. Es azokban az órákban, amikor Izráel szíve felemelkedik Istenhez, valóban szük a hely a sok, tulontul sok kéz számára, amely ki van nyujtva, hogy hirdesse az Ó nagyságát, áldott legyen. A deszkák mindinkább megrokkantak és elszuvasodtak. Magányosan pusztul a szent Frigyszekrény, függönye reszket, mint egy siró mennyasszony és Izráel titkos szimbolumának, a galambpárnak a szárnyai le vannak törve. Ime a „félelmetes napok” jönnek, a város lakói, Istennek hála, termékenyek voltak és sokasodtak. Már a múlt évben sem találtak mind helyet a tanházban, mi lesz még ezidén?

A dombon pedig áznak és áznak és mindig több és több emelkedik ki egy pompás épületből. Es amikor Elul napja felkél a skarlátvörös ablakok fölött, ime elárasztanak mindent szép, meleg színekkel. Régi idők — régi paloták.

Még néhány nap elmúlt és a domb köröskörül fel volt ásva és a ház szabadon állott a helyén.

Es megtalálták az ajtókat és ime be van zárva. Es hívták az ácsot és a lakatosot. És a mesterek fáradoztak, de a kapu nem nyílt még és erre megpróbálták betörni, de semmilyen eszközzel sem sikerült.

Es mialatt ott álltak a kapu előtt, egyszerre csak hangot hallottak, mely a házból jött. Es így szöltak: Csak egy lélek, mely nem talál nyugalmat a sirban, panaszkodhat imigyen, és elfutottak életüket félve, hogy meg ne találja őket a halottnak szelleme és kárt ne tegyen bennük. Es előhívták a zsidókat, hogy azok folytassák munkájukat.

Es a zsidók jöttek és meghallották a hangot, amely a házból hallatszott és ime olyan volt a dallama, mint a zsidók hangjának lejtése. Es figyeltek a hangra és szavakat hallottak: „Mily szépek a te sátraid, Jákob, és lakhelyeid, Izráel!” Es amikor reabocsátották a kezeiket a kapura, az feltárult előttük önmagától.

Es bementek és maguk előtt látkák a nagy templomot. Es az a nagy templom, amely ott áll mind a mai napig.

Es a templomban sárgaréz és cin-gyertyatartók vannak és egy vörösrez medence és egy olajfa-szekrény tele tóratekersekkel és fölötte két ikergalamb röpös és a galambok szárnyai ezüsttel vannak fedve és egy nagy imakönyv fekszik az előmádkozó asztalán, órága ózbórból való pergamentre irva és minden ép és teljes volt a templomban, csak az örökmécses volt közel az elalváshoz...

VASZA

EINER. (Prága)

etetlen marad. Milyen eseményeknek — st, hanem viharosnak ránk, lélegzéseinket felkorbácsol, melyet előntöttek veszedelmesen öszeteit. Érdekes, hogy khoz a természet is maga jelenségeiben. közötti napokban, an az európai galutvégtelenségig fokozott gyűlölet és meg ez csak látszólagosével éljött és ma abban azéljük át mi életet hozzáidomulereihez, amely az psban hetekig tartó i a rügyeket és a s a természetellenes as megsemmisítse a mólóshányt ősszel, ni, hiszen van elemerneszébarát azonkémleli, melyeken meg sem kezdtek a k a tavasz pompáso kezdődik a virágóndent a nyári forrózet azonban mindig emek következémink abban; hogy az n is újra vissza fog közé. Addig azonzedik reánk. Ho-

k már régen megtalyen gyökerező zsidó meg létünk alapjait. data és büszkesége a legnehezebb időrt folytatott munkáállama, a cionizmus tal meg kell védeges erővel szemben. lezkori külsőségeivel esábit mindaz, amit melynek karjaiban magunkat, hogy azet, de egyben megtaláljuk meg az utafk kikutatásához az amelynek ápolása a

éltlenség ellenére ab angulatban vagyunk, k akkor könnyű az utsumk kibontakozásás sokszor hangoztasem foglalt el olymeknevelésnek és a z idők szelleméhez mint most. Az étegetálás-szerű élet a hirtelen és végletk, öröm, gazdagság számunkra. Csak és létjogosultsága, munkával szerzünk ahhoz tartozik az is. az egyes országokolatok megteremtéséte az egyének életájáruljon az idők vi-

Lotóművész

ok, különleges gyere Regina Maria 46.

Ha este...

 hűlés kezdését észlél,
 vegyen be azonnal
NEURALGINE JURIST

Gazdasági hetiszemle

- Banati levél -

Timisoara, június 11. (Az Uj Kelet tud.) Az elmúlt két szép hét sokat hozott be a termésnél a későn beköszöntött tavasz mulasztásából. Az elkésztett gyümölcsök és vetemények megjelenésével egyidejűleg a piac az egész vonalon újból erőhöz jutott s a szükösen áramló napi pénzek, bevételek is bőségesebben eresztettek, — a falu lassan újból belekapcsolódik a vásárlásokba. A kereskedelem és az egész piac is levegőhöz jutott s a forgalom felfokozódott. Azonban mindezek után nem sikerült a pünkösdi előtti szezon ugy, ahogy mondtuk: tavaly és tavalyelőtt még nagyon uzulós volt. Kétségtelen, hogy különböző, korábbi időkbeli datálódó zavar. momentumokon túl, — elsősorban az időjárásban és ezzel egyidőben előállott kereseti lehetőségek megsapannásában kell keresni az okhoz az okozatot, — a lecsökent piaci forgalomhoz a magyarázatot.

Pénzügyi hírek
A pénzügyi piac ezidőszakra komoly előkészületeket tesznek a küszöbön álló új gabonakampány elindítására és zavartalan finanszírozására. Megfelelő és elegendőnek látszó pénzeket halmoznak fel, hogy adandó esetben ne álljanak elő komplikációk. Pénzügyi körökben egyébként sok reményt fűznek az idei gabonakampányhoz. Biznak abban egyrészt, hogy a termés megüti majd a kívánt és remélt mértéket, hogy az utóbbi időben kötött különböző külföldi kereskedelmi szerződések módot fognak nyújtani a román gabonának zökkenőmentes piasszírozására.

Eszerint a helyzet ezáltal optimisztikusabb formát ölt, — a kedélyek is nyugodtabbak. Mint az egész országban, így banati bankkörökben is sokat beszélnek arról a pillanatnyi gyorsasággal lebonyolított és 2 milliárd 350 millióra rugó belföldi kölcsönről, melyet az állam vett igénybe egynehány nagyobb belföldi, illetőleg fővárosi pénzintézetből. Hogy ez a kölcsön ezáltal olyan simán lebonyolódhatott, annak tudható be, hogy már Romániában komoly tőkék állanak készenlétben szükség esetére és hogy az a po-

litika, amely a korábbi időkben az autarchia elvével kezdte meg az ország gazdasági életének reorganizálását és ujjáépítését, — teljes sikerre vezetett. És hogy ezt a sikert ma az állam is elkönnyítheti a maga javára — nem utolsó érdeméül tudható be ez annak a nem is nagy, de annál céltudatosabb csoportnak, néhány száz embernek, akik a rendelkezésükre álló pénzzel, ám még sokkal több szorgalommal és ambícióval az autarchia megszavának szolgálatába állottak és megteremtették ennek az országnak ma már tényleg hámulatra méltó iparát, amely viszont felszaporította a nemzeti vagyont és ennek nyomán komoly belföldi tőkék teremtődtek.

Hírek a gabonapiacról
Szemben a nemzetközi hezettel, itt a belföldön és ennek keretében a Banatban is konstataálhatjuk, hogy a gabona, de főleg a buza és tengeri árak elfogadható nivón tartják magukat. A nemzetközi piacról befutó hírek különben már hetek óta állandó ármorzsolódásról számolnak be, ami viszont azzal a körülménnyel áll szoros összefüggésben, hogy Észak-Amerikában, tehát ugy az Egyesült Államokban, mint Kanadában rekordtermésre van kilátás. Ezek az eltoldások, ármorzsolódások — példának emlíjük meg — az utóbbi hetekben Liverpoolban 12 és Chikágóban 13.5 százalékot értek el. Ezek a piacokon még nagyobb áresést mutatnak fel a határidő üzletek s így, ugylátszik, a tengerentúl már áb ovo az új termésrel kapcsolatosan árredukcióval számolnak.

Az amerikai jó termésrel szemben áll az a tény, hogy Európa különböző agrártermő országából olyan hírek futottak be, hogy itt, ezeken a helyeken az idei termés várakozáson alól marad. Természetesen, precíz adatokkal nem lehet még előállni, ám a ténynepi számolni kell. Az egészben, az adott európai helyzettel kapcsolatosan talán az tarthat számot érdeklődésre, hogy az innen kifutott rossz terméshírek sem tudták nemzetközi relációban feljavítani a piacot. Mindezek után külön fejezetet képez Ro-

mánia gabonapiaca. Ha alapul vesszük az elmúlt két hónap, április és május arfolyamait, azt a tanulságot vonhatjuk le, hogy Románia az adott szárcióban teljesen különállóan és függetlenül a nemzetközi piactól — a belföldi fogyasztás és az export tekintetében külön, helyesebben: az internacionális paritás jóval magasabb árakat mutathat fel. Belföldi vonatkozásokban is első helyen áll pillanatnyilag a banati piac, mely az elmúlt néten különben rányit és árakat szabott az egész romániai piacon. Kétségtelenül, az újabb engedélyezett buzaexport, melyből sok Csehországba megy, — elsősorban a Banatban szerzi be a szükséges kvantumokat. Hogy az árak egyáltalában milyen lendületet fognak mutatni az új gabonakampányval kapcsolatosan, ma még nem lehet pontos prognoszt felállítani. Az tény, hogy a romániai tengeri kikötőkben, a július-augusztusi újbuza ügyleteket a tavalyihoz képest redukáltabb áron kötötték. Vagyis: a 76-os buza 46,500 lejért kel el. Szakbizsékben azonban tartja magát az a felfogás, hogy az új terméssei kapcsolatosan most kialakuló árak nem lehetnek teljesen mélyedők s ha igaz, hogy európaszerte — kevés kivétellel — a termés nem sikerült: akkor román gabona, mely az idén minőségileg jobb, mint a tavalyi, — szerencsésen fog startolni.

Ami a terméshíreket illeti, általában optimisztikus a hangulat. Különösen itt a Banatban. Országos viszonylatokban ezzel szemben egyes helyekről olyan értesülések kerengnek, hogy a termés mennyiségileg mögötte marad a tavalyi eredményeknek. Am itt, ezeken a helyeken is megállapítják, hogy ami a minőséget illeti, ez viszont sokkal jobb, mint a tavalyi.

Gabonapiac: Az elmúlt napokban a Banatban immár megszokott tempó, nagyfokú árkereslet kissé csökkent. Ez azonban nem olyan jelenség, mely az árak körül komolyabb eltoldásokat idézhetne elő. Az árak egyébként a következők: 76 kilós temesi buza 570, illetőleg ugyanilyen beosztású torontali buza 575, továbbá: 77-es 575, illetőleg 580, 78-as 580, illetőleg 585 lei mázsánként. A többi gabonaneműekben: a tengeri 320, a zab 460, a takarmányárpa 380, a tavaszi árpa 400, a tökmag 680, a napraforgó 480, a muharmag pedig 350 lei százkilónként.

Felülénkült az állatexport

A Banatban az utóbbi időben egyre csökken az állatkinálat, mivel szemben a kereslet különösen export céljaira állandóan emelkedik. Ez a körülmény, érthető módon, kedvezően befolyásolja az árak alakulását is. A banati piaci árak egyébként a következők szerint alakulnak: szarvasmarhák élőszuliban kilónként 15—18, borjú 22—25, sertés 21—23, bárány 12—13 lei kilónként. Ugyanítt megemlíthetjük, hogy a kormány legfőbb gazdasági bizottságának egyik legutóbbi ülése, melyen az állatexport feljavításának lehetőségével foglalkozott, — igen kedvező hatással volt a piacra. Ennek során

Dr. Gustin nevét viseli az igazi Lithinés

Ellenőrizze a dobozon a Dr. Gustin feliratot. Ez a legfőbb biztosítéka annak, hogy egészségét megóvja egy kellemes itallal. Azok az előnyök, amiket a

Lithinés du Dr Gustin

használata nyújt betegnek és egészségesnek egyaránt, eme specialitás utánózhatalan összetételének, valamint az alkotó anyagok tisztaságának köszönhető. A LITHINES du Dr. GUSTIN nélkülözhetetlen az összes vese — máj — bél — és izületi megbetegedéseknek!

A LITHINES du Dr. GUSTIN-nal előállított gyógyital igen izletes ivóvíz, duss zénsavtartalmu, kitűnően keverhető bármilyen itallal, különösen borral és szörpökkel, amelyeknek kitűnő ízét ad.

30 év óta sikeresen hasznárolják. Összesen 100 millió litert állítottak elő és használtak el az egész országban.

Vezérkép.: „A. G. F. R.“ Bucuresti, Str. Costache Balăcescu 23.

két lehetőség vetődött fel. Az egyik: a primum rendszer feljavítása, a másik: az állatexportot kompenzáció számlán keresztül lebonyolítani ama országok felé, melyek ezidőig is legnagyobb vásárlói voltak a román államnak. Maguk az érdekeltek az utóbbi lehetőség mellett foglalnak állást, mert azon a véleményen vannak, hogy a kompenzáció üzletek a valutáris árdifferenciák mellett áb ovo biztosítják az export rentabilitását. Mindenesetre, a legfőbb ideje vona, hogy ezen a téren valami történjék és a jogosláv és magyar konkurenciával szemben a román állatexport is meállhassa helyét, illetőleg megtalálja számítását.

Gazdasági hírek

A Timisoarai Leszámitóló Bank Rt. a közelmúltban tartotta meg évi közgyűlését és ennek során a bank 24 millió lejes alapítóje mellett 2.114.653 lei tiszta nyereséget mutatott ki. A közgyűlés megalégedéssel vette meg tudomásul a bank érdekszerájába tartozó Atlanta textilgyár multévi eredményes munkásságát, mintahogy tudomásul vette azt is, hogy az idén véglegesen befejezést nyer a Léda-gyár likvidálása is.

Mit ér Timisoara! Timisoara város gazdasági bizottsága felértékelte a várost és ennek során a következő megállapításokat tette. Timisoara értéke együttesen 5.284.320.389 lei. Ebből a háztelkek és a felépített házak értéke 1.521.991.810, az utak, a parkok, a csatornák és szobrok értéke 378.902.471, a városi vállalatok értéke 1.433.119.577, a beburkolt utak értéke 1.902.471.328, továbbá azok az ingatlanok, melyek Timisoara város vagyonához tartoznak, de közeli, más banati favakban, városokban vannak 47.780.570 lejnyi értéket képviselnek.

A lugoji „Caras-Severini“ Bank Rt. legutóbb megtartott közgyűlésén az igazgatóságba a következő új tagokat választotta: Petre Nemoianu, R. Boldea, dr. Fabius Gheljan és Ion Lupu. Ujjonnan beválasztották: dr. Victor Lărărescut, Ion Popovicut. Ellenőrökké lettek: Katz E. és Webér Leonard. (f. nr.)

Paleszfinai gyárfmány

Helnapiutén JUNIUS 15.

AZ ÁLLAMI SORSJÁTÉK IV. OSZTÁLYÁNAK A HUZÁSA...

Még ha eddig nem is játszott, e sorsjáték IV. osztályának huzásán résztvehet 250 leivel.

Keress fel az Állami Sorsjáték elárusított VÁSÁROLION SORSJEGYEKET.

AZ ÁLLAMI SORSJÁTÉK

A cionizmus célja Palesztinában egy közjogilag biztosított nemzeti otthont teremteni a zsidó nép számára.

Minden zsidó, aki ezt óhajtja, megváltja sékelét!

A cs

A jövő héten Miért nem k

Prága, június zett értesülések ziségi statumot tárgyalásra elkés ban az összes n politikai pártjain deni. Amíg a tá be, a statumot nyitva hagynak tokat. A végleges elé terjesztenek, szerkeszteni, az nemzetiségi csd tervezetthez és le demokráciának u tja.

Miért zsidókat

Mint hogy a c kotmányja elisme iséget, valószínű ségi statumot előt meg fogja zentánsait is. A wehr megindoko kérdezték meg a juk ebben a kére

„A zsidó kis usság egyik cikk lönleges helyzetű kisebbségektől az náluk hiányzik fogalma. Minden szerepet játszik a kisebbség és közzött. A cseh szég, amely nem láró lojalitását é a demokratikus natig sem kétekl jes bizalommal v íránt. Ez az elv többi kisebbségek hogy egyelőre hi many nem folyt vel. A csehszlov köztársaság zsidó hat. A mi bizalm olyan nagy, hogy megelégedeznek stum megszövege tjeiket a köztárs biztosít. Ebben névszerint felső általánosságban ni a kisebbségek a zsidókat is.

Egyet azonban detanemet terül egyre erősböb vetkeztében és asági és társad sulyosbodók. Ké dök sorsa kial Henleinnek bizo Ma egy vasaszu nyünk van, he amely szerint a demokata alkot és hogy senkine elnyomására, v met területeken demokrátiának szes demokráti

A Prager T Kur- und Verik fűrdő forgalmá szozta, hogy az Henlein pártjáb

Június 5-én párt a „Pittsbu tuszadik évford rendezett, amé lein lapja, a Z jelszavak hang

A csehszlovákiai zsidóság a szudeta-német kérdés forgatagában

A jövő héten kezdődnek az érdembeli tárgyalások Hodzsa csehszlovák miniszterelnök és a kisebbségek között. Miért nem kérték ki eddig a csehszlovákiai zsidó kisebbség véleményét. Hlinka állítolag numerus clausus követel a zsidók számára

Prága, június 11. Illetékes örökből szerzett értesülések szerint a kormány a nemzeti státutumot máris megkezdte és tárgyalásra elkészítette. Dr. Hodzsa a napokban az összes nemzetiségek csoportjaival és politikai pártjaival tárgyalásokat fog kezdeni. Amíg a tárgyalások nem fejeződtek be, a státutumot nem fogják lezárni, hanem nyitva hagynak módosításokra alkalmas pontokat. A végleges szöveget, amit a parlament előterjesztene, csak akkor fogják megkezdni, amikor az összes pártok és nemzetiségi csoportok már hozzászóltak a tervezetthez és leszögezték álláspontjukat. A demokráciának ugyanis ez az egyetlen helyes útja.

Miért nem kérte meg eddig a zsidókat?

Minthogy a csehszlovák köztársaság alkotmánya elismeri a zsidókat, mint nemzetiséget, valószínű, hogy a kormány a kisebbségi státutum tervezetét véglegesítése előtt meg fogja kérni a zsidóság képviselőit is. A cionisták lapja, a Selbstwehr megindokolja, hogy eddig miért nem kérte meg a zsidókat, mi az álláspontjuk ebben a kérdésben.

A zsidó kisebbségek — írja az idézett újság egyik cikke, — az egész világon különleges helyzetben vannak, amely a többi kisebbségektől azzal különbözteti el őket, hogy náluk hiányzik az ugynevezett anyaiállam fogalma. Minden más kisebbségnek nagy szerepet játszik az a viszony, amely fennáll a kisebbség és az ugynevezett anyaiállam között. A csehszlovákiai zsidók olyan kisebbség, amely nem egyszer bizonyította be szilárd lojalitását és újjáépítési akaratát ebben a demokratikus államban. Senki egy pillanatra sem kételkedhetik abban, hogy mi teljes bizalommal viseltetik Hodzsa kormánya iránt. Ez az évi különbség közöttünk és a többi kisebbségek között volt fő oka annak, hogy egyelőre hivatalos tárgyalásokat a kormány nem folytatott a zsidóság képviselőivel. A csehszlovák kormány tudja, hogy a köztársaság zsidó polgáira mindig számít. A mi bizalmunk Hodzsa kormánya iránt olyan nagy, hogy nem kell félnünk, hogy megelégednek majd a nemzeti státutum megkezdésénél ama jogokkal, amelyek a köztársasági alkotmány számunkra biztosít. Ebben a státutumban nem lesznek névszerű felsorolva a kisebbségek hanem általánosságban tartott klauzula fogja jelezni a kisebbségeket, így tehát természetesen a zsidókat is.

Egyet azonban meg kell jegyezni: a szudeta-német területeken a zsidók helyzete az egyre erősebb antiszemitá propaganda következtében és a radikálizálódott körök gazdasági és társadalmi terrorja miatt folyton súlyosbodik. Kérdés tehát, miként fog a zsidók sorsa kialakulni abban az esetben, ha Henleinnek bizonyos koncessziókat adnak. Ma egy válszunk van erre: jogos reményünk van, hogy a kormány nyilatkozata, amely szerint minden koncesszió csupán a demokrácia alkotmány kereteiben mozoghat és hogy senkinek nem lesz hatalma mások elnyomására, vonatkozik majd a szudeta-német területeken lakó zsidókra is. Ezt a mi demokratáinkkal együtt reméljük a világ összes demokratái.

A Prager Tegeblatt szerint a Karlsbader Kur- und Verkehrsverein, amely Karlsbad fürdő forgalmának egyik tényezője, elhatározta, hogy az egyesület, mint olyan belép Henlein pártjába.

A szlovák néppárt

Június 5-én Bratiszlavában a szlovák néppárt a „Pittsburgi szerződés“ aláírásának huszadik évfordulója alkalmából nagygyűlést rendezett, amelyen mint azt Konrad Henlein lapja, a Zeit am Montag jelenti, ilyen jelzavak hangzottak el:

„Prága, június 11. A Reuter jelenti Hongkongból, hogy mértékadó forrás szerint Anglia újabb nagyszegű hitelt nyújtott Kínának. A DNE viszont tudni véli, hogy a kínai légi erők az utóbbi időben 50 vadászgépet kaptak az Egyesült Államokból. A japán tengerészeti hatóságok közlik, hogy a Jangcsa folyó mentén megkezdődött az offenzíva, amelynek célja Hankeu meghódítása. A japánok intézkedtek, hogy az összes

„Prága, a csehoké, Palesztina a zsidóké, a szlovák föld pedig a szlovákoké!“ A lap értesítése szerint Hlinka páter, a szlovák néppárt vezetője, nyilatkozott a zsidókérdésben és azt mondta, hogy ha már itt vannak a zsidók és Isten is megtűri őket, akkor mi nem lehetünk hozzájuk embertelenek. De meg kell őket rendszabályozni, nehogy kizárólag üzletelők legyenek. Követeli, hogy az összes hivatásokban számarányuknak megfelelően helyezkedhessenek el.

Angol tiltakozás a kontonizálás ellen

London, június 11. Az angol alsóházban Wegwood Benn munkáspárti képviselő a kö-

vetkezőket mondotta:

— Azt mondják nekünk, hogy bekütsük ki Hlinkát azzal, hogy a szudeta-németek területét szövetségi kanton legyen csehszlovák uralom alatt. De gondolnunk kell a szudeta-német területen élő kisebbségekre is, a háromszázötvenezer csehre, azonkívül az egymillió szociálistára, akik tudják, hogy koncentrációs tábor vár rájuk, ha ezt a területet kantonizálják. A zsidókat, akik a területen ezrével laknak, már most is bojkottálják és kirabolják, talán nem annyira még, mint Ausztriában, de a tudat, hogy ők is az osztrák zsidók sorsára juthatnak, valósággal katasztrofális hatással van rájuk.

Kína újabb kölcsönt kapott Angliától

Megkezdődött a nagy hankeui offenzíva

London, június 11. A Reuter jelenti Hongkongból, hogy mértékadó forrás szerint Anglia újabb nagyszegű hitelt nyújtott Kínának. A DNE viszont tudni véli, hogy a kínai légi erők az utóbbi időben 50 vadászgépet kaptak az Egyesült Államokból.

A japán tengerészeti hatóságok közlik, hogy a Jangcsa folyó mentén megkezdődött az offenzíva, amelynek célja Hankeu meghódítása. A japánok intézkedtek, hogy az összes

kivülálló hadihajók és kereskedelmi hajók eltávozzanak a hadviselési sávból.

A kínai hadügyminisztérium közli, hogy máától fogva a sorozásnál nem lesznek tekintettel a társadalmi rangra, befolyásra vagy anyagi viszonyokra.

Tokió, június 11. (Rador). Kína ügyvivője és a kínai nagykövetség összes alkalmazottai elutaztak Kínába.

Elfogták a bucuresti gyilkosság tettesét

A bucuresti gyilkos lesz az első, aki főtt a halálbüntetésről szóló törvény alapján fognak ítélni

Bucuresti, június 11. (Az Uj Kelet tud.) A fővárosnak újabb büntügyi szenzációja van. Ion Udeanu munkás a Romana utcában meggyilkolta Pascu Ceapala nevű barátját. A detektívek a gyilkosság elkövetését követő napon elfogták Udeanút, aki kihallgatásakor részletes beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy munkanélkül volt és céltalan bolygott a városban. Barátjáné sulyosan megbetegedett. Maradék pénzén barátját kórházban helyezte el, míg ő lakás nélkül maradt, mert házbérlője miatt szállásadója kitépte. Napokon át egy lakatlan telken húzta meg magát. Elhatározta, hogy felkeresi barátját, Ceapala Pascu, akitől szállást kért. Pascu megtagadta kérését, de másnap újabb felkereste abban a reményben, hogy az megmondta magát Pascu azonban arra való hivatkozással, hogy főnléktől tart, kitéssékélte, de Udeanu nem akart elmenni. Emiatt szóváltás támadt

között, amelynek nevében Pascu kalapácsot ragadott fel és azzal akarta kikergetni. Udeanu ekkor felkapta az asztalon heverő kést és Pascu támadt. Tulakodni kezdtek, amelynek során Udeanu került felül és a kést markolatig Pascu szívébe döfte, majd a nyakát is keresztül metszette.

A gyilkos ezután levettkötötte áldozatát, felöltötte annak ruháját, majd pénz után kutatott és miután nem talált, eltávozott. Reggel kiment az állomásra, mert azt hitte, hogy szülei Bucurestibe jönnek a restaurációs ünnepségekre. Mivel nem érkeztek meg, sétálni ment. Órákon át céltalanul bolygott a városban. Így alkadtak rá a detektívek.

A fővárosi gyilkoságnak érdekessége, hogy Udeanu lesz az első, akit az új büntetőtörvénykönyv alapján fognak elítélni és könnyen lehet, hogy reá fogják kimonodani az első halálos ítéletet.

Megölték Lit, a karavánok bankárát, akinél nyolcszáznegyven féle pénznem volt kapható

Talán az egész világon együttvéve nincs annyi fajtájú pénznem, mint Kínában egyedül. — Nemcsak tartományként, de városként is változóak a pénznemek, annyira, hogy európai ember sohasem ismeri ki magát közöttük. A kutatások szerint a pénznemek kialakulására döntő hatással volt Kínában a fekvés, mert egészen más mértékkel mérnek ma is azok a kínaiak, akik sík területen élnek, mint a hegylakók, vagy a mongól határon élők. Kansu városában két összetalálkozott

expedíció azon volt, hogy legalább annak a vidéknek változó pénzgazdálkodását hozza valamiképpen közös nevezőre. Egy Li nevű bankárral társultak, ez az ember egymaga 840 féle pénzről tudott. A karavánutak találkozáspontjában, egy fal tövében volt a bankja, könyvei nem voltak, csak egy hitvány kis aranymérleg s egy üveg vegyszere, amivel az arany valódiságát állapította meg. Mégis hatalmas vagyona volt és mikor az európaiak rendelkezésére bocsátotta tudását, többmillió

dollár értéket utaltatott át egy hongkongi pénzintézetbe.

Ezt megtudták Kansu lakói s vagy bosszúból, vagy féltékenységből meggyilkolták bankárjukat, aki pedig évtizedek óta ott élt egyhelyben, a fal tövében, a karavánutak találkozásában, ahol Tibet, Mongólia, Kokonor és Turkesztán népei szokták beváltani értékeiket. A bankár kezén naponta 40—70 kiló arany is megfordult. Egyik este átvágott nyakkal találták szabadlevegőjű bankjában s az expedíciók népe abbahagyta a kínai pénzek jegyzékének felfektetését. Kínában semmit se lehet ujtani mindaddig, amíg valami nagy elme egy kalap alá tudja vonni az egész birodalmat.

Összeírják az erdőbirtokokat

Bucuresti, június 11. A földművelésügyi minisztérium az erdőbirtokok összeírásán dolgozik, mert a birtoklási jogot rendszabályozni akarja. Megállapítást nyert ugyanis, hogy a kis rentabilitás miatt az erdőtulajdonosok túlnyomórészt adnak birtokaikon, viszont az állam hosszabb ideig tudná azokat kézben tartani. Egyidejűleg az erdőségek épségben tartására is intézkedések készülnek. Egyébként az új erdészeti törvénykönyvön is dolgoznak.

A Népszövetség mezőgazdasági hitelszakértője Bucurestiben

Bucuresti, június 11. Louis Tardy, a Népszövetség mezőgazdasági hitelszakértője hétfőn érkezett Bucurestibe. Tardy kelet-európai tanulmányuton van. Magyarországon, Jugoszláviában és Görögországban volt.

Szerelmi bánatában öngyilkos lett egy fiatal bucuresti leány

Bucuresti, június 11. A Baneasa-vendéglő közelében lévő bozótnak ma reggel eszméletlen állapotban lévő elegáns fiatal nőt találtak. Az eszméletlen nő tüdőrei fei voltak vágya, borotva penge fektet mellette és egy üres fiola. Megállapítást nyert, hogy Katy Murza a neve. 21 éves, szülei lakik a Pinului utcában. Táskájában levelet találtak, amelyben tettét szerelmi bánatával indokolja.

A román-német kereskedelmi tárgyalások

Bucuresti, június 11. A Berlinben folyó román-német kereskedelmi tárgyalások kedvező mederben haladnak. A tárgyalások során elhatározták, hogy egy ideig érvényben marad az ausztrali árukra vonatkozó egyezmény, mindaddig, amíg a jelenlegi vámhatárok meg nem szűnnek. Ami a petróleum és gabona-exportot illeti a német kormány igyekszik fog megfájlani a lehetőséget arra, hogy eleget tegyen a román kormány kéréseinek, különösen a fizetések kérdésében.

— Megszabadulnak a hadirokkantak a kijáróktól. Baia-Mare tudósítónk jelenti: A hadirokkantak, frontharcosok és hadiözvegyek sérelmes ügyeiben ezidőig legtöbb esetben kijárók vállalkoztak az ügyek elintézésére, akik kihasználják klienseiket és végül többre került a kijárás, mint amennyi ellenszolgáltatást kaptak. A kijárók főképpen a hadiözvegyeket csalták lépre, akik eredményében összekuporgatott pénzüket odaadták a magukat bízóló kijáróknak. Most ennek véget fog vetni az IOV és frontharcosok egyesületének központi felhívása, amelyet a minisztérium által a prefekturákra keresztül, minden hatóságának megküldötték. Az ideérkezett átirat szerint felhívják a hadirokkantakat, hadiözvegyeket és frontharcosokat, hogy a jövőben ne intézzék sérelmes ügyeiket kijárókkal, akik megjelölték náluk és bebeszéltek, hogy csak ők tudják kedvezően elintéztetni, hanem minden egyes kérését a vármegyei orvosi hivatalon keresztül juttassanak el a bucuresti központhoz, ahol közbenjárók nélkül rendez időben elintézik azokat. Az átirat szerint minden kijárót, aki spekulációs alapon dolgozik a sendőri hatóságoknak kell megakadályozni működésében és azt a törvény értelmében megbüntetik.

Ne felejtse el

Primeros Gummi
a legbiztosabb

Az utazó uraknak
berendezett „CARMEL“ orth. kóser étterem és büffé megnyit a Keszenbaum-család vezetése mellett, a Regal kávéházzal szemben. Calea Regele Ferdinand 53.

stina
eme specializálásának az összes éseknél zletes ivóvíz, nősen borra...
acescu 23.

el. Az egyik: a pré...
a, a másik: az állat...
számlán keresztül le...
k felé, melyek ez...
riói voltak a román...
ékeltek az utóbbi le...
állást, mert azon a...
gy a kompenzáció...
ferencák mellett ab...
rentabilitását. Min...
vona, hogy ezen a...
a jugoszláv és ma...
emben a román ál...
helyét, illetőleg meg...
Gazdasági hírek
Bank Rt. a köz...
évi közgyűlést és
millió lejes alaptöke
a nyereséggel muta...
megelégedéssel vette
érdekszférájába tar...
nultvált eredményes
tudomásul vette
egyesen befejezést
ása is.
soara város gazda...
ékelt a várost és
megállapításokat
teke együttesen
háztelkek és a fel...
991.810 az utak,
és szobrok értéke
vállalatok értéke
olt utak értéke
ok az ingatlanok,
ragyonához tartozó
favakban, város...
ejnyi értéket kép...
Bank Rt. leg...
és az igazgató...
okt választotta:
n, dr. Fabius Ghe...
n beválasztották:
Popoviciut, Ellen...
Webér Leonard.
(f. nr.)

Kormány
Dimitrie, 2 - Telefon 505.32

Kirándulás Palesztinába

Kedvezményes áron a „Polonia” hatóval június 22-én. Felvilágosítások a Wagons Lits/Cook utazási irodában CLUJ, Piața Unirii 18.

SPORT

Későbbi időpontban rendezik Bucurestiben a Sportok Napját

Bucuresti, június 11. (Az Uj Kelet tud.) Az ország első sportembere, Károly király trónralépésének emlékére minden évben június 8-án rendezendő Sportok Napját ezidén Bucurestiben kedvezőtlen időjárás miatt nem lehetett megtartani. Az ország minden részéből Bucurestiben összegyűlt sportolók így anélkül utaztak vissza, hogy hódolatukat Károly király előtt kifejezhették volna.

Az UFSR, a sportszövetségek uniója legutóbbi ülésén tárgyalta a Sportok Napja ügyét. Elhatározták, hogy az ünnepeket a közeljövőben megrendezik, amely alkalommal ismét meghívják az ország összes városai sportoló küldöttségeit. Az ünnepek időpontját rádió és hírlapok útján hozzák a sporttársadalom tudomására.

A Ripensia az FC Milannal, a Rapid az Ujpesttel játszik a Közép-Európa Kupában

Párizs, június 11. A Közép-Európa Kupa szűkebb bizottsága megejtette a KK első fordulójának játékvezetői kiállítását. Az ülés előtt Románia képviselője bejelentette, hogy a román csapatok közül még nem jelölték ki az 1 és a 2. számú résztvevőt és így sorolással állapították meg a sortrendet. A sorolás szerint a Ripensia játszik az FC Milannal, a Rapid pedig az Ujpesttel. Ezután jelölték ki a játékvezetőket, akik a következők:

Genova—Sparta: Genovában Hertzka, Prágában Popovici. Esetleg harmadik mérkőzés színhelye Zágráb.

Ujpest—Rapid: Budapesten Bizik, Bucurestiben Pflitzner. Esetleg harmadik mérkőzés színhelye Belgrád.

BSK—Slavia: Belgrádban Dattilo, Prágában Boronkay. Esetleg harmadik mérkőzés színhelye Budapest.

Ambrosiana—Kispest: Milánóban Xifandó, Budapesten Krist. Esetleg harmadik mérkőzés színhelye Belgrád.

Hungária—Juventus: Budapesten Vogel, Torinóban Bizik. Esetleg harmadik mérkőzés színhelye Zágráb.

Kladno—HASH: Kladnóban Iváncsics, Zágrábban Ciamberlini. Esetleg harmadik mérkőzés színhelye Budapest.

Ripensia—Milan: Timisoaran Klein Árpád, Milánóban Podubszky. Esetleg harmadik mérkőzés színhelye Budapest.

Zsidenice—Ferenaváros: Brnmben Scorzoni, Budapesten Scarpi. Esetleg harmadik mérkőzés színhelye Oradea.

Csak cöviden...

Ma, vasárnap igen érdekes körmérkőzés indul meg Clujon. A város kupájáért indul meg a vetélkedés. Az értékes tróféáért a következő öt csapat nevezett be: KAC, KMSC, Echo, CFR és UEC. Ma két mérkőzést bonyolítanak le a sporttelepen: délután 4 órakor: CFR—KMSC, 6 órakor: KAC—Echo.

Az angol labdarúgószövetség minden év telén valamelyik kontinentális ország válogatott csapatát meghívja Londonba. Két évvel ezelőtt a magyar válogatott, tavaly pedig a csehek látta vendégül London. Az idén Svájc válogatott legénysége kapott meghívást.

Döntőt játszanak a C) ligában holnap, a román pünkösdi hetfőjén az oradeai Electrica és a Sodronypár csapatai Oradean. Mint-hogy a döntő két forduló, a mérkőzést június 19-én Câmpia-Turzin megismétlik.

Franciaországnak igen remek „üzletnek” bizonyul a futballvilágbajnokság megrendezése. A döntő küzdelem első fordulója egymillió 825 ezer frank bevételt eredményezett. A legnagyobb bevétel a német-svájci mérkőzésnek volt: 500.000 frank. Legkevesebb a Románia—Kuba meccsen: 110.000 frank.

SZÍNHÁZ·FILM·MŰVÉSZET

A színház román pünkösdi műsora

A román pünkösdi ünnepeken öt előadás lesz, amelyek egyúttal a társulat bucsuelőadásai a körút előtt. A színház már csak a szabadtéri ünnepi játékokra tér vissza, hogy igazán nagyszabású programmal, felejthetetlen élményekkel gazdagítsa a közönséget, méltóképpen fejezze be az évadot.

Vasárnap délután hat órakor és hétfőn este kilenc órakor a páratlan sikert aratott „Nincsenek véletlenek” kerül színpadra.

A SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Vasárnap d. u. 3: Mindörökké. Előtte: Egy óra a Vatikánban. (Olcsó helyárrakkal.) d. u. 6: Nincsenek véletlenek. este 9: Hatodik emelet.

Hétfő d. u. 5: Hatodik emelet. (Rendes helyárrakkal. Kilencédszer.) este 9: Nincsenek véletlenek. (Az együttes bucsuelőadása körútja előtt.)

A CAPITOL MOZGO MŰSORA:

Premier! 3:1 a szerelem javára. A világhírű Abraham operettjének. Főszereplők: Bársony Rózi, Halmay Tibor, Hortense Raky és Dénes Oszkár. A meccsen játszik Toldi és Sindelar! Műsor előtt új világhírű.

Vasárnap este kilenc órakor és hétfőn délután hat órakor pedig, az ugyancsak hatalmas sikert aratott és a szezon egyik legkitünőbb vigjátéka, a Hatodik emelet szerepel a műsoron.

Vasárnap délután három órakor Emmet Lavery híres „Egy óra a Vatikánban” című lebilincselően érdekes és magaslatos levegőjű darabja kíséretében O'Neil világhírű színműve, a „Mindörökké” van műsoron olcsó helyárrakkal.

AZ OPERA MOZGO MŰSORA:

Ma premier! A fekete vér, izgalmas kalandorfilm, főszerepekben: Jack Holt és Mae Clarke.

Hétfő, kedd, szerda: Premier! Eladó lelkek, főszerepekben: Dickie Moore. Csütörtökön közlik: Törvényen kívül, főszerepekben: Danielle Darieux.

A MUNKÁS MOZGO MŰSORA:

Kettős filmszéria: I. Buldog Drummond detektív. Bünlügyi dráma. Fősz.: Ray Milland. II. Marx Testvérek. (Botrány az Operában). Eddig a legjobb vigjáték. Fősz.: Gacho, Chico és Harpho. III. Journal.

APRÓHIRDETÉSEK

Megnyit a „Carmel” orth. kóser büfé és étterem, hol elsőrendű hideg és meleg friss ételek kaphatók. Hűsítő italokban állandó készlet, fagyasztott halkocsnya. Abonam-rendszer, kihordásra is, zóna reggelik 10 órára. olcsó méltányos árak mellett. Tisztelettel a Satu-Mareről elszármazott Kesztenbaum-család. Calea Reg. Ferdinand 33.

Husz éves irodai gyakorlattal rendelkező könyvelő, román, német nyelvtudással, per-fekt gépiró, irodai, társalkodónői, vagy titkárnői állást keres. Cim a kiadóban.

Fogászati rendelő, nagyon jól bevezetett, augusztus 1-re eladó. Cim a kiadóban.

Német, magyar, francia önálló levelező (gép-gyorsíró) állást keres, óralevelezést vállal. Megkereséseket „Románul ért” jellegre a kiadóba.

Jókarban levő kerti székek olcsón eladók. Royal mozgó, Cluj.

Gőzgép 6-os, Lincoln gyártmány, cséplő-géphez és malomhajtásra, valamint gumilabdagyártáshoz komplett gépperendezés olcsón eladó. Cim a kiadóban.

Józanéletű, nős, családtalan raktár. és pincemunkást azonnali belépésre keresek. Pályázatok Piszik Mór Ciacova, jud. Timis küldendők.

Bánati 16.000 lakosu városban levő 25 éve fennálló cipő és férfi-női divattüzletnek 100—200 ezer lejmel társat keresek. Fenti összeggel rendelkező fiatalember benősülése is lehetséges. Jelige „Saját ház”.

Nevelő, német, román és lehetőleg francia nyelvtudással, 15-re jelentkeznek Str. Dragalina 31. Zsidók előnyben.

Fehérműgyártás, kézi és gépi himzések, lámpaernyő, diványpárna készítése, harisnya-szemfelszedés. Hához is megyek varrni. Str. Iasiur 18, ajtó 2.

Párizsba, Bécsbe utazik e hó végén ottani viszonyokkal teljesen ismerős, garanciaképes kereskedő. Elvállal magán- és kereskedelmi megbízásokat. Cim a kiadóban.

Ein Lehrling wird aufgenommen **שרה ו. לייב** Abraham Schlesinger mode in Manufaktur-waren. Sibiu.

Kiadó egy 3 és egy 2 szobás komfortos lakás. C. Regele Carol II. No. 9.

Gyermektelen özvegy 3 szobás berendezett lakással, megélhetést nyújtó egzisztenciával, férjhez menne 45—50 éves korrekt uriemberhez, ki rendelkezik valamelyes vagyonnal. Választ a kiadóba „Korrekt” jellegre kérek.

Társat keresek 200 ezer lej készpénzzel jól bevezetett gyárvállalathoz. Cim: Klein, Oradea, Str. Dim. Cantemir 23.

Kötőgépek $\frac{9}{10}$ és $\frac{10}{10}$ Fangschlossos, egy hatszindis spulnizógép és bolyhosítógép legjobb állapotban eladó. Cim a kiadóban.

Kertes villában egy parkettes szoba konyha, fürdő-, előszoba kiadó. Str. Bădescu 9.

2—300.000 lej tőkével rendelkező finanszírozót keres ardeali iparvállalat. Megkereséseket „Acél” jelleggel továbbít a lap kiadóhivatala.

Elárúsítókat vagy nőket azonnali lépésre felvez cluj-i cég, Ajánlatok „Szorgalmas” jellegre Rudolf Mosse Cluj, Calea Reg. Ferdinand 8, küldendők.

A bistrisai Zsidó Club 10.000 lej garanciával rendelkező kezelőt keres. Ajánlatokat dr Halberg, Bistrisja.

Sok évi román, német, magyar levelezési gyakorlattal mérlegképes könyvelő szerény igényekkel ajánlkozik „Megbízható” jelleggel a kiadóban.

Ebédelőberendezés, modern, eladó. Berkovics műasztalos, Eminescu 2.

Megvételre keresek használt jókarban levő cukorkagépeket, hengerek-vacuum és plastik-prést. Spitz Miklós Carei, Str. Avram Iancu No. 1.

Intelligens román, német nőt keresek délutánra 6 éves kislányom mellé. Ajánlatokat „Orvos” jellegre a kiadóba kérek.

A ROMAN OPERA MŰSORA:

Vasárnap, június 12 (matiné): Manon. Hétfő, június 13: Hugentották. Szerda, június 15: Lohengrin.

A SELECT MOZGO MŰSORA:

Yvette. Simone Simon közkezdvelt művésznő egyetlen operettje, melyet Ben Bernie jazz-zenekeze kísér. Hétfőn: Yvette. Simone Simon első énekes filmje.

AZ EDISON MOZGO MŰSORA:

Csütörtök, péntek, szombat, vasárnap: Világvárosi műsor: I. Rabszolgahajó Monumentális filmretek. Fősz.: Wallace Beery, Warner Baxter. II. Utolsó vonat Madridból. Dráma a jelenlegi spanyol háborúból. Dorothy Lamour, Leg Ayres. III. Híradó. Csütörtök, péntek, szombat, vasárnap: Hatalmas világvárosi kalandor-műsor: I. Buldog Drummond visszatér. Detektív-filmek királya. John Barrymore. II. Conan Doyle filmje: A Koronok-ékszer elrablása. Myrna Loy, Spencer Tracy. III—IV. Micky Maus. Hiardó. Jövők: Shirley Temple.

A ROYAL MOZGO MŰSORA:

Ma szenzációs premier! Dzsingisz khán sárja. Izgalmas érdekesítő kalandorfilm, amelyben 7 gyilkosságot követnek el. Főszerepekben: Peter Lorre.

AZ URANIA MOZGO MŰSORA:

Bűnök szigete. Somerset Maugham kiváló író közismert novellája nyomán készült film, főszerepekben: Margaret Lindsay, Humyrey Bogart. Hétfőn: Bűnök szigete. Somerset Maugham közismert novellájának izgalmas filmváltozata, főszerepekben: Margaret Lindsay és Humpyrey Bogart.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

TÖBBEKNEK. Ertesztjük előfizetőinket és olvasóinkat, akik „Felhívás állampolgársági ügyben” címen megjelent közleményünk szerkesztőségünkhez levelet intéztek, hogy ezen leveleket elintézés végett illetékes helyre továbbítottuk. Ezen ügyek elintézését ott fogják: ellátni, ugyancsak onnan történik azok megválaszolása is.

Rendszeres járatok

az EGYESÜLT ÁLLAMOKBA és

KANADÁBA

„NIEUW AMSTERDAM”

„STATENDAM”

„ROTTERDAM”

nagy luxushajókon.

DÉL-AMERIKÁBA

belga és holland gyorshajókon.

ARGENTINA

BRAZILIA

URUGUAY

PERU—CHILE.

KÖZÉP-AMERIKA

VENEZUELA

COLUMBIA

HAITI — ECUADOR

HONDURAS

COSTARICA

TRINIDAD

INDIA — AUSTRALIA

Az összes dél-amerikai államok.

PALESZTINA.

Felvilágosítást és prospektust küld a

Holland—Amerika

Linie

vezérképvislete:

„ORT”

Organizatiya Románia de Turism

Bucuresti, Calea Victoriei 70.

Cluj, C. Reg. Ferd. 33. Tel. 10-26.

Timisoara, Str. Venetie 2.

Teljesen m

Hideg-meleg foly

Villanyvilágítás.

Kivánatra diétás

Külön szoba 4-sze

Kiszolg

Érdeklőd

„PARC”

Kellő számú jele

mély) külön at

szar

— Időjósolat: El

kedő légnyomás,

enyhe délkeleti lég

gedés, helyi jellegű

Ma délelben a fővá

— A vásárosok

árúkat. Bucurest

kezelem megkönny

ügyi minisztérium

az ardeali és bana

kedők, akik vásár

személyesen elidés

erre vonatkozó er

hivatalok útján le

— OLVASÓINK

óink és olvasóink

hogy lapunk m

Rádió műsor rova

zójuk a Jeruzsále

Hisszük, hogy a p

radtságos és áldoz

közléseivel mind ol

ügynek értékes sz

— Az Oena-Sib

ménye. Bucurestib

ni-i fürdők néps

Marinescu táborn

ogy határozott, h

hónapoktan 50, ju

ban 30 százalékos

az ottani szállók

ilyen arányban sz

Ért

a mélyen tisztelt

kornak megfelelő

éttermet és büfé

Rabbi Tanács fel

nevezéssel. Kére

Tisztelettel: Sen

Oradea, Calea E

Élián ház. U

— Aradással f

ből jelentik: Mac

kiöntéssel fenye

pállanban beom

a vetésekben.

— Erőteljes,

nyeseknek és ar

gelenként égyon

szetes „Ferenc

felbecsülhetetlen

meg orvosát.

— Az Ország

Országorsze-veze

gyártulajdonosait

mulóktól jelölje

amely a nyári O

kájába bele fog

összes intézmény

személyek tudom

nyíltan részt ala

közötti, illetve T

szervezett nyári

egy az idevonat

Országorsze-veze

assák el, mások

kat nem vehetik

HIREK

JUNIUS 15-én megnyílik a „PARC” szanatórium

Cojocna

fürdő

Teljesen modern berendezés. Hűdég-meleg folyó víz minden szobában. Villanyvilágítás. Elsőrendű konyha. Kivánatra diétás ellátás. Orvosi ellenőrzés. Különböző 4-szeri étkezéssel napi 250 lej. Kiszolgálási díj 10%. Erdelődömi lehet a CLUJI „PARC” szanatóriumában. Kellő számú jelentkezés esetén (18 személy) külön autóbán, indulás a PARC szanatóriumtól.

Időjárás: Előbb csökkenő, majd emelkedő légnyomás, többnyire derült égből, anyhe délkeleti légáramlás, további felmelegedés, helyi jellegű esők északnyugati felől. Ma délelőtt a fővárosban 28 fokot mértek.

A vásárosok elkísérhetik teherautóikon árújukat. Bucurestiből jelentik: A kiskereskedelem megkönnyítése végett a közmunkaügyi minisztérium hozzájárult ahhoz, hogy az ardeali és banati kisiparosok és kistervezők, akik vásároknak mennek, árúikkal személyesen elkísérhessék teherautóikon. Az erre vonatkozó engedélyeket a megyei utóhivatalok utján lehet megszerezni.

OLVASÓINK FIGYELMÉBE. Előfizetőink és olvasóink szíves tudomására hozzuk, hogy lapunk mai számával kezdődően Rádió műsor rovatunkban rendszeresen közöljük a Jeruzsálemi rádió héber műsorait. Hiszük, hogy a palesztinai rádióműsor népszerűsége és áldozatos megszerzéseivel és közlésével mind olvasóinknak, mind a zsidó ügynek értékes szolgálatot tesznek.

Az Ocna-Sibiu-i fürdők vasuti kedvezménye. Bucurestiből jelentik: Az Ocna-Sibiu-i fürdők népszerűsítése céljából dr. N. Marinescu tábornok egészségügyi miniszter egy határozott, hogy június és szeptember hónapokban 50. július és augusztus hónapokban 30 százalékos kedvezményt nyújtsanak az ottani szállók és a fürdőülleteket is ilyen arányban szállítsák le.

Értesitem

A mélyen tisztelt uri közönséget, hogy a mai tornák megfelelően egy előrangú higiénikus éttermet és büffet létesítettem a helyi Orth. Rabbi Tanács felügyeletével „CARMEL” elnevezéssel. Kérem szíves támogatásukat. Tisztelettel: Semmerwirth Berta szül. Keszev. Calea Regele Ferdinand 33. szám. Elián ház. Uránia palotával szemben.

Aradáseal fenyeget a Duna. Bucurestiből jelentik: Macin és Braila között a Duna kiöntéssel fenyeget. A Marasi-gát minden pillanatban beomolhat, ami nagy kárt okozna a vetésekben.

Erdélyben, kövér egyéneknek, közzvényeseknek és aranyérbén szenvedőknek reggelenként éhgyomorra egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz gyakran felbecsülhetetlen szolgálatot tesz. Kérdezze meg orvosát.

Az Országos szervezet közleménye. Az Országos szervezet felkérte az ország összes gyártó-üzemait, hogy munkásaikból és tanulóikból jelöljenek ki egy-egy csoportot, amely a nyári Országos munkatáborok munkájába bele fog kapcsolódni. Ugyanakkor, az összes intézmények, társaságok és magán-személyek tudomására hozzák, hogy amennyiben részt akarnak venni a fiúk 7-18 év közötti, illetve 7-21 éves leányok részére szervezett nyári táborok munkájában, úgy az idevonatkozó kéréseket az illetékes Országos szervezethez a leg sürgetőbbben juttassák el, másképpen ugyanis a kívánalmakat nem vehetik figyelembe.

A bulgár parlament megsemmisítette egy képviselőnek a mandátumát. Szófiából jelentik: Hosszu vita után a kamara hozzájárult az igazolási bizottság jelentésének visszavonásához és megengedte, hogy a bizottság újratárgyalja Ivan Bojadgieff képviselő mandátumának ügyét. Az ellenzék a többséggel együtt szavazott. Georgieff képviselő mandátumát megsemmisítették, mert megállapították, hogy kihágást követett el az államvédelmi és a politikai pártok felosztásáról szóló törvény ellen.

Az újjászervezett Független Újság június havi első száma igen érdekes tartalommal jelent meg. Az igényes szellemiben szerkesztett irodalmi és tudományos folyóirat keretszerkesztése az egész európai szellemi életnek. Tartalmából kiemeljük a következőket: Diamant Izso: Az arany egészségétana. Pap Gábor: Félórás beszélgetés Ilyés Gyulával. Kemény Gábor: Magyar apokalipszis. Ligei Ernő: A halott költő. Jakob Wassermann: Önleírásból. Mélius József: Találkozások Prousttal. Tavasz (Sándor): Találkozásom emberekkel és hegyekkel. Pierre Petitbor: Politika-gyár. Rössler Viktor gazdasági cikk. Bárd Oszkár: Nem volt elég! A középamerikai tízfészek (cikksorozat). Roda Roda: Elmények. Hort Dezső: H. G. Wells a nevelésről. Scherloch Holmes (tánc). Az orosz diplomácia új korszaka, stb., stb., bő irodalmi, művészeti, gazdasági, stb. áttekintés. Egyes szám ára tizenkét lej. Kérjen mutatványszámot. Cluj, Str. Iuliu Maniu No. 43.

Máj-, vese-, epe-, idült, krónikus gyomor és bélmegbetegedések, ideges fejfájás, álmatlanság, hányinger, hányás, szédülések, SAVTULTEN-GES esetiben az amerikai gyógynövényekből készült világhírű

GASTRO D.

gyógyszer szép eredményeiről a világ orvosi szaktekinetelyei hosszú cikkekben számoltak be orvosi szaklapokban. Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy postán megrendelhető 135 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerárban Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Későbbre halasztották a könyvkiadást. Bucurestiből jelentik: A CFR a Könyv-hónapra nyújtott 50 százalékos vasuti kedvezményt hatályon kívül helyezte. Ezt a kiadást későbbi időpontban fogják megtartani.

Orvosi hír. Dr. Salamon Ernő fill., orr-és gégespecialista rendelőt megnyitotta Timisoara III. Str. Tudor Vladimirescu 12.

Fényes fogadóestély a varsói román nagykövetségen. Varsóból jelentik: A román nagykövetség épületében csütörtökön este tartotta első fogadóestélyét Richard Franasovici román nagykövet. Több, mint ötszáz személy volt jelen a fényes fogadáson. A kormány tagjai, a diplomáciai kar, a lengyel társadalmi előkelőségek, katonai főméltóságok, a román-lengyel társaság képviselői, stb. Névszerint Beck külügyminiszter, Swietoslowski kultuszminiszter, Poniatowski földművelésügyi miniszter, Ulrich ezredes közlekedésügyi miniszter, Szembek gróf külügyi államtitkár, Kakovski bíboros, Potocki gróf, a francia, német, amerikai, olasz, japán, norvég, magyar, belga, kínai csehszlovák, iráni, svájci, görög, dán, bolgár, jugoszláv, orosz, litván követek és mások.

A férfigyengeség kezelése

„A szervezet elkinzása nem jelenti annak gyógyítását,” mondta egyszer a nagy Charcot és ezt az igazságot semmire sem lehet jobban alkalmazni, mint a férfigyengeség kezelésére. Ennélfogva ajánlatos a RETON-kúra, ezen tabletták felírásait az idegeket, összetételük olyan, hogy erősítőleg hatnak az egész szervezetre. A RETON-t a következőképpen kell bevenni: naponta három tablettát, három héten át és azután egy nyolc-tíz napos szünet következik. Egy RETON-tubus 22 tablettát tartalmaz, azaz egy nyolcnapos kúrára elegendő. A RETON-tabletták használatát mindenki megengedheti magának, mivel lezártított ára tubusonként 98 lej.

Évzáró és jubileumi ünnepély a Schwartz Menyhért-féle ort. zsidó leánynevelő intézetben

Oradea, június 11. Szerda délután zajlott le Oradea a Schwartz Menyhért-féle ortodox zsidó leánynevelő intézet évzáró és egyben tíz éves fennállásának jubileumi ünnepése. Az ünnepélyt, melyen szépszámu hallgatóság vett részt, Mózes Éva szaválata nyitotta meg, majd Róth Ditty és Kitty humoros dialógot adtak elő nagy sikerrel. Ezután Jakabovits Éva, a kitünő zenepedagógus tehetséges tanítványa mutatkozott be: Bodor Éva, Erdős Kató, Ungár Gizzi, Feiler Emmy, Abrahám Manyi, Erős Agi, Erzmann Lea, Hiller Meta, Nissel Nelly, Salamon Bella és Békés Magda. A péciz zongora és hegedű-játék arra vall, hogy az intézet zenekultúrája igen fejlett színvonalon mozog. A mély átérzéssel interpretált műsorszámok félórán keresztül gyönyörködtették a szépszámu és műértő közönséget. Schnitzerné Salamon Mariska tanítványa játszották a hegedűszámokat. Braun Margit iskolai énektanárnő tanította be a kórust, amely szintén igen szép szerepelt.

Szünet után Meisner Hanna egy Neményi-verset adott elő mély drámai erővel. A szaválnak igen nagy sikere volt. „Az új nevelő” című vígjátékban Nissel Sári, Klein Éva, Rottschild Mirjam, Bodor Éva, Farkas Ibi, Nissel Nelly, Jakabovits Gitty, Meiss Lily és Ungár Gizzi nyújtottak ügyes alakítást. Weszfried Zsuzsi németnyelvű monológot adott elő, majd a tanítványok nevében Paller Anna megható szavakban mondott búcsút Schwartz Menyhértnének és a tanári karnak. A lelkes közönség meleg óvációkban részesítette Schwartz Menyhértnét, aki intézetében igaz otthon varázst adott az ország-rész különböző pontjairól idekerült lányok számára. A konferanszié tisztelt Jakabovits Gitty, Feiler Emmy, Mandel Irén, Berkovits Gaby, Kohn Éva, Vajda Judka, Erdős Kató, Friedler Judith, Farkas Olga és Erős Agi látták el sok rátermettséggel. A példás rendezés Weisz Anca és Kálmán Éva tanárnők, valamint az intézet növendékei részéről a Weiss Judith, Weiss Magda, Izsák Edith és Kertész Lily érdeme. A közönség kitünő benyomásokkal távozott a jólsikerült ünnepélyről. Elégtétellül szolgál a tudat, hogy ma már itt is, Transilvaniában is van egy ortodox zsidó leánynevelő intézet és internátus, amely a legjobb ilyen irányú nyugateurópai intézetek nivóját érte el, a lányoknak a legtökéletesebb zsidó és világi nevelést nyújtja, s kitartó, lelkiismeretes munkával, s sok türelemmel és szeretettel felkészíti őket arra, hogy az életben minden körülmények között megállják a helyüket.

Házasság. Weinstein Berta és Kertész Mildós f. hó 12-én, vasárnap d. u. 2 órakor tartják esküvőjüket a Str. Paris 28 alatti lakásukon.

Kaufmann Klára Budapest és Leitner Gusztáv Oradea a mai napon Budapest házasságot kötnek. Minden külön értesítés helyett.

Geiszt Lily és Léb Ernő Cluj folyó hó 12-ikén tartják Clujon, Str. Pelagie Rosu 1. alatt egybekelési ünnepélyüket, melyen szívesen látják rokonokat, barátait és ismerőseket.

Orvosi hír. Dr. Reich Izidor belgyógyász rendelést sziv és vérérdény beteg részére megkezdte Buzias fürdőn, Str. Avram Iancu 22 szám alatt.

Ügyvédi hír. Dr. Fränkel Miksa ügyvédi irodáját Cal. Marechal Foch 36 alól Str. Reg. Maria 44 alá, I. em. helyezte át. Tel. 30-65.

Fölvétel az oradeai orth. zsidó fiu- és leánygimnáziumba. Az oradeai zsidó fiu- és leánygimnázium első osztályába iratkozni szándékozó felvételi iránti kérvényeket legkésőbb f. hó 19-ig nyújtják be az iskolák igazgatóságához. Mellékelendő okmányok: iskolai, születési, állampolgársági és újraoltási bizonylatok. Az első osztályba iratkozóknak man nyelvből és számtanból fölvételi vizsgálatot tesznek. Az első fölvételi vizsgálat f. hó 23-án, reggel 8 órakor veszi kezdetét.

Hittközségi választás Dejen. A napokban tartotta a deji hittközség rendes évi tisztújító közgyűlést, amelyen egyhangulag a következő vezetőséget választották: Elnök Berger Nándor, alelnök Rosenzweig Mór, főgondnok Schläsinger József, gondnok Sélég József, pénztáros Adelstein Nándor, gazda Klein Sámuel. Választmány: Ordentlich Ferenc, Schönberger Nándor, Majrovits Miksa, Rosenzweig Vilmos, Legmann Mendel, Brettler Dávid, Schönblum Jenő, Berdrad Dezső, Albert Lázár, Paneth Mihály, Salamon Hermann, Weinberger J. Eliaz, dr. Ágai Andor, Szánder Noé, Salamon Jakab, Schieber Manó. Póttagok: Eidinger Ferenc, Rossmann Tibiás, Rosenwasser Jenő, Farkas Emanuel, Goldstein Jakab.

MARAD A FIATALSÁG fényképezőgépe

A GÉP LEI 250 FILM KÖFELVÉTELRE LEI 32

Kapható a szaküzletekben. KÉPVISELET: „SIDA” BUCURESTI VI CAL. CALARASI, 65

EGYESÜLETI ÉLETT

A Goldmark Filharmóniai Társaság ezton felszólítja mindazon zenét szerető egyéneket, kik nagyböngőzni tanulni szeretnének, hogy a Calea Regele Ferdinand 54 szám alatti irodában jelentkezzenek.

A sighetii clonista Ifjúsági blokk kultur-délutánja. A Zsidó Nemzeti Szövetség kebelében működő és röviddel ezelőt újjászervezett Ifjúsági Blokk sevuot első napján nagy-szabású ünnepi kultur-délután rendezett a Chevra Kadisa nagytermében, amelyet ebből az alkalomból zsúfolásig megtöltöttek az érdeklődők. Peri Dávid, az Ifjúsági Blokk elnöke lendületes szavakkal nyitotta meg a nívós műsort, majd az Aviva-Barisszia vegyeskórusa énekszámokat adott elő, amit Weisz Jákov titkári beszámolója követett. Ezután Pülöp Géza revüt tartott a zsidó világ eseményeiből, majd a Hanoar Hacioni vegyeskórusa énekelt. Fuchs Jozsef erecsizraeli sevuoti emlékeiből mesélt. Rézműves Herta héber szaválata után dr. Fried Abraham, dr. Sternberg Aladár, dr. Krausz Ferenc és Káhn Kálmán tartottak beszédeket. Az Ifjúsági Blokk elhatározta a kultur-délutánok rendszeresítését.

A Goldmark Filharmóniai Társaság zenekari tagok utánpótlására gondoskodni akarva, gyakorló próbákat tart mindazon valamely hangszert játszó egyénekkel, kik a nagy zenekarban való közreműködésükhöz kellő gyakorlattal még nem rendelkeznek, vagy régebbi idő óta nem játszottak. Felhívjuk mindazokat, kik valamely hangszere játszanak (hegedű, brácsa, cselló, nagyböngő, vagy bármilyen fuvós hangszert) és kellő előkészítés után zenekarunkban közreműködni óhajtanak, hogy bármely kedd este 9 órakor tartandó gyakorló próbán jelentkezzenek a Calea Regele Ferdinand 54 szám alatti próbatermünkben.

Wizo délután. A Wizo kultur-délutánjai a nyári hónapok alatt szünetelnek, ehelyett brács- és rövidütánokat rendez a Concordia klubban. Első nyári rendezvénye kedden, f. hó 14-én lesz, amelyre a zsidó asszony-társadalmat ezton hívja meg a vezetőség.

A Goldmark Filharmóniai Társaság (mint az izr. hittközség kulturálisztálya) ezton is értesíti a zenekar tagjait, hogy holnap, hétfőn este rendes próbát tart, melyre a tagok feltétlen és pontos megjelenését kéri.

A sighetii Wizo fagyaltestélye. A sighetii Wizo vasárnap este nagyszabású, táncos egybekötött, fagyaltestélyt rendez a Steincukrásza összes helyiségeiben dr. Rachel Klompus, a Wizo központi vezetősége tagjának tiszteletére, aki a Keren Haffjeszód-lampány lefolytatására vasárnap érkezik Sighetre. A fagyaltestélyre ezton hívják meg Sighet zsidó társadalmát.

A vonat elé vetette magát egy chisnánai tanítóné. Chisnából jelentik: Maria Golociv 23 éves tanítóné a vonat kerekéi elé vetette magát. Szörnyethalt.

JUNIUS 12.

MUSORA: (atiné): Manol. mották. engrin.

MUSORA: közkedvelt művésznő melyet Ben Bernie e Simon első énekes

MUSORA: abát, vasárnap: I. Rabszolgahajó. emek. Fősz.: Wai- Baxter. II. Utolsó ráma a jelenlegi spa-Dorothy Lamour, Leu

osi kalandor-műsor: d visszatér. Detektiv- Barrymore. II. Co- A Koronoff-ékszerék Loy, Spencer Tracy, s. Hiardó.

MUSORA: Dzsingisz khán sirja, szító kalandorfilm, szító követnek el. Lorre.

MUSORA: et Maugham kiváló hája nyomán készült: Margaret Lindsay,

Somerset Maugham ának izgalmas film-ában: Margaret Lind-gart.

ESZTŐR ETEK

jük előfizetőinket és nívás állampolgársági ent közleményünkre evelét intézték, hogy végett illetékes helyre ek elintézését ott fog onnan történik azok

Járatok

AMOKBA és ABA FERDAM" DAM" DAM" rajkón. KÁBA gyorshajók. INA LA AY AILE. ERIKA ELA IA CUADOR SAS ICA AD STRALIA Kai államok. INA. spektust küld a Amerika e selete: " de Turizm Victoriei 70. 33. Tel. 10-26. Venetie 2.

UJ KELET Legújabb hírek

A legfelsőbb gazdasági tanács értekezlete

Bucuresti, junius 11. Argetoianu elnöklete alatt a legfelsőbb gazdasági bizottság tegnap ülést tartott, amelyen résztvettek Mitica Constantinescu, dr. Marinescu tábornok, M. Ghelmegeanu és Ionescu-Sisesti. Argetoianu melegen üdvözölte a jelenlévőket. Mitica Constantinescu pénzügyminiszter válaszában kihangsúlyozta, hogy a legfelsőbb gazdasági tanács és a kormány között a legteljesebb egyetértés uralkodik. Majd kijelentette, hogy a legszorosabb együttműködést kívánja fenntartani a kormány ezzel a szervvel, amely a gazdasági élet irányításában fontos szerepet játszik. Az ülésen ezután a napirendre tűzött tárgypontok megtárgyalására került sor. A gazdasági bizottság munkatervének végleges megszerkesztését a legközelebbi ülésre, azaz junius 15-re halasztották. A szerkesztő bizottságban résztvesz Argetoianu, Garoflid, Bujoiu és C. Anghelescu. Ugyancsak a legközelebbi ülésen kerül sor Garoflidnak a mezőgazdasági problémával kapcsolatos jelentésére.

Tizenhét jelölt ment át a rabbizvágnán

Bucuresti, junius 11. A Brăneanu elnökletével tartott tegnapi rabbizvágnán 22 jelölt közül 18 átment.

Lemondott a sziriai francia kormánybiztos

Ankara, junius 11. A Stefani jelenti: Martel volt sziriai főközbiztos és jelenlegi francia kormánybiztos benyújtotta lemondását, amit elfogadtak.

Öngyilkos lett a fokói tömeggyilkos

Budapest, junius 11. Egész Magyarországot, sőt a szomszédos országok közvéleményét is napokon keresztül izgalomban tartotta a fokói tömeggyilkosság. Emlékeztet, hogy egy Való István nevű fiatal parasztlégyény, aki a községnek a falu rossza volt, afölötti felháborodásában, hogy a falusi gazdák feljelentésére házkutatást tartottak portájukon, ahol egész halom lopott holmit találtak a csendőrnél, előbb agyonlőtte az egyik csendőrt, majd a megölt csendőr ruhájába öltözött, magához vette a csendőr fegyverét és egymás után felkereste azokat a portákat, ahol haragosai laktak, akiket a csendőrtől elrabolt fegyverrel sorra lőtt.

Napokon keresztül valóságos hajtóvadászat indult meg a tömeggyilkos kézrekerítésére, akinek azonban sikerült megmenekülnie a csendőrgyűlésből. Motorizált csendőrosztagokat mozgósítottak, sőt egy budapesti detektív-különléte is utnak indult, hogy a Kamaraerdőbe menekült gyilkost felkutassa. A gyilkos azonban nyomtalanul eltűnt üldözői elől.

Szombaton a kalocsai rendőrségen jelentkezett egy Demján József nevű fényképész, aki elmondta, hogy Kisapostag környékén a Duna partján férfi holttestére bukkant, amelyben a nyomtalanul eltűnt tömeggyilkosra vélt ráismerni. A hatóságok emberi kiszálították a fényképész által megjelölt helyre, ahol megtalálták Való István holttestét. Kiderült, hogy a tömeggyilkos lopott csónakon kivezett a Duna közepére, ahol nehéz súlyokat kötött a nyakába, majd a nála lévő csendőrkabátalával agyonlőtte magát. A holttest befordult a Dunába és a víz sodra vetette partra Kisapostag környékén. Az orvos vizsgálat megállapította, hogy a tömeggyilkos hullaja körülbelül 18 óra hosszat volt a vízben.

Ki jól akar étkezni,

keresse fel az ujonnan létesült „CARMEL” ort. kóser éttermet és büféjét. Calea Regele Ferdinand 33. Etlán-ház.

Földrengés pusztított Brüsszelben

Párizsban és Londonban is érezhető volt a földrengés

BRÜSSEL, junius 11. Szombaton délelőtt 11 óra 58 perckor 30 másodpercig tartó földrengés rázta meg a belga fővárost. A földlökés következtében a házak falai megrepedtek. A földrengés Párizsban, sőt Londonban is érezhető volt. A két metropolis lakossága körében leirhatatlan pánikot idézett elő a földrengés, annak ellenére, hogy csak kisebb méretű volt. Az emberek kitudultak az utcára és rémülten látták, hogy különösen Londonban a házak falai megrepedtek a földrengés következtében. Emberéletben nem esett kár.

Select Muzgő MA és HOLNAP Select Muzgő
SIMONE SIMON közkezdvelt művésznő első énekes filmje: YVETTE
KEDDEN PREMIER SIVATAG FIA
EDGAR RICE BORROUGHS világhírű regénye nyomán készült film.
Főszerepben: KATHLEENE BURKE

Anglia katonai megfigyelőt küldött Prágába

A prágai kormány nem fogadja el tárgyalási alapnak a szudetanémet javaslatokat

Prága, junius 11. Csehszlovák hivatalos helyről közlik, hogy azok a hírek, melyek szerint a szudetanémetekkel megkezdett tárgyalások megszakadtak volna, nem felelnek meg a valóságnak. Beállott ugyan egy kisebb szünet, de ez csak addig tart, amíg a prágai kormány a kisebbségi statumokat elkészíti.

A Daily Telegraph prágai értesülése szerint a kormány a szudetanémetek emlékiratát nem találja megfelelő tárgyalási alapnak. A Daily Express ugyanakkor prágai jelentés alapján arról adott hírt, hogy állítólag Csehszlovákia határán nagyobb lényeg és német katonai csapatösszevonások történtek volna. Az angol lap tudósító kiszállott a helyszínre és megállapította, hogy ezek a céltuzatosan terjesztett hírek minden alapot nélkülöznek.

Ugyancsak Prágából jelentik, hogy English bankkormányzó nemzetvédelmi alap

létesítésére tett javaslatot a kormánynak. A szudetanémet párt közleményben adta tudtul, hogy a párt elvi, alkotmányjogi, pénzügyi, gazdasági és szociális okokból egyaránt határozottan ellenzi a terv elfogadását, mert egy ilyen természetű gyűjtés, illetve alap létesítését a meglévő pénzügyi törvények nem is engedélyezik. Mint hogy pedig egy ilyen kezdeményezéssel a költségvetési kereteket túlmérfőn akarának terheket kiróni, a szudetanémet párt leszögi, hogy nem áll módjában a szudetanémetiség részére a mozgalomba való bekapcsolódást alálni.

Londból jelenti a Reuter: Sutton Pratt őrnagy ma Prágába utazott, hogy betöltse az ottani angol követség katonai attaszejának tisztét. Megbizatása: kivizsgálni az esetleges nyugtalanító következményekkel fenyegető incidenseket és azokról jelentést tenni az angol kormánynak.

Simán fognak lezajlani a mai csehországi választások

Párizs, junius 11. Az angol lapjelentésekkel ellentétben a francia sajtó biztosra veszi, hogy Henlein emlékirata a szudetanémet-cseh tárgyalások kiinduló pontjával szolgálhat. Leszögezik a francia lapok, hogy hosszú tárgyalásokra van kilátás. Az Epoque például egyhónapi időre teszi a tárgyalások idejét, de hozzáfűzi, hogy a prágai törvényhozás július közepén fog foglalkozni a tervvel. Júnusban megkezdődnek a tárgyalások, amelyek nem biztos, hogy meghozzák a kívánt megoldást, mert nem lehet elvárni, hogy a cseh parlament lelkesedéssel fogadja a kisebbségi tervezetet. Az Excelsior úgy véli, hogy a Csehországban vasárnap megtartandó választások simán fognak lezajlani. A nemzetközi külpolitikai helyzet feszültségét igazolja, hogy Bonnet francia külügyminiszter vasárnap a fővárosban marad.

Megérkeztek az angol szakértők Prágába

Berlin, junius 11. A német sajtó megütözéssel ír a szudetanémet vidéken történő állandó tulkapások miatt. Állítólag katonai gépkocsiról rálöttek az országúton gyanútlanul haladó szudetanémetekre. A Völkischer Beobachter arról ír, hogy Csehországban rendkívül feszült az atmoszféra, a Berliner Lokalanzeiger pedig szinte fenyegető hangon írja: Nem győzzük eleget hangsúlyozni, hogy kit terhel a felelőség a csehországi tulkapásokért. Azok, akik a naponta megismétlődő incidenseket propagálják, Franciaország és Anglia védőszármái alatt cselekszenek. Ha ez a hanyagság középeurópai káoszt fog maga után vonni, úgy London kezét dörzsölve arra az álláspontra fog helyezkedni, hogy nem ezt akarta.

Prága, junius 11. Reichenberg és Pares angol megfigyelők Prágába érkeztek. A két kiküldött egyike katonai szakértő,

Ujabb szudetanémet-cseh összetűzés
Prága, junius 11. Csehország északi részén, szudetanémet vidéken, a Henlein párt egy 50 tagu csoportja politikai gyűlést próbált tartani egy megnázházban. Az épület tulajdonosa, névszerint Hobacek nem akarta

megengedni, hogy politikai gyűlést tartssanak házában és felszólította Henlein híveit, hogy hagyják el a házat. A szudetanémetek megtagadták ezt, mire Hobacek a csendőrséget hívta. Tizenöt csendőr jelent meg a helyszínen és csak nagy nehézségek árán tudták kituszkolni az épületből a Henleinistákat, akik fel voltak fegyverezve. Többet közülük letartóztattak. A letartóztatás elleni tiltakozás jeléül több ipari és kereskedelmi üzem ma zárva tartott.

Sidorovici őrnagy Berlinben

Berlin, junius 11. Sidorovici őrnagy, a román országőrök parancsnoka, szombaton feleségével és néhány tagból álló kíséretével a német fővárosba érkezett. Sidorovici őrnagy Berlinben összeköttetésbe fog lépni a birodalmi ifjúsági egyesületek vezetőivel.

KOLYNOS A LEGPRAKTIKUSABB!
... mert kétszer annyi ideig tart, mint bármely más közönséges fogkrém. Tartsa szem előtt: fél centiméternyi egy százaz kéfére kenve elegendő. Kolynos tudományos tapasztalatok alapján készített olyan koncentrált fogkrém, amely behatol a fogak legapróbb réseibe is, eltávolítja a csuf sárge foltokat és a bomlásnak induló ételmaradékokat. A fogak romlását előidéző veszélyesszűbaktériumokat biztosan elpusztítja. Kolynos használata után örömmel fogja megállapítani, milyen egyszerű és ragyogó fogsort, rózsás és egészséges foghúst kapni.
Kolynos díjat
KOLYNOS
Antiszeptikus
FOGKRÉMET

Románia párizsi követe a francia külügyminiszternél

Párizs, junius 11. Bonnet francia külügyminiszter kihallgatáson fogadta Cezianu Dinu párizsi román követet, valamint a jugoszláv és görög követeket.

Fomán pilóta nagy sikere Amerikában

Bucuresti, junius 11. A romániai királyi Aero-Club a következő táviratot kapta a sanfranciskói Aero-Clubtól: „Papană kapitány résztvevett a sanfranciskói nemzetközi repülő-mitingen, ahol művészi és bravuros repülőgép-gyakorlataival csodálatos ejtett bennünket.”

A német hadsereg főparancsnoka Budapesten

Budapest, junius 11. Keitel Vilmos, a német hadsereg főparancsnoka, junius 14-én Budapestre érkezik.

Politikai merénylet egy orosz petróleumtelepen

Moszkva, junius 11. A Donec medencei petróleummezőn ismeretlen tettesek dinamitot dobáltak egy felvonóra, amelyen Nassiné termelési biztos három társával együtt az egyik petróleumkut alkádjába akart leszállani. Az irtózatoss erejű robbanás szinte atomjaira szakította szét a négy embert. A GPU emberei nyomban körülvették a petróleumkutat, de a tettest nem sikerült elfogni. Letartóztatták Berghan Dávidot, az ukrán GPU vezetőjét, akit azzal vádolnak, hogy kötelességét nem teljesítette elég lelkiismeretesen.

— Lapunk legközelebbi száma a hétfő román pünkösdi miatt szerdán reggel a rendes időben jelenik meg.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. Szeged, Straža Barca L. P. P. 10. Telefonszám: 13-60.

Taxa po plătita în No. 2447
10. Telet Havonta évre 600 földre: félévre 1 Hirdetés: „UJ KELET” banati z ja. Cikk forrás m

Spinoza
1925-ben sából új Spinoza kiadás volt azonban l — Akk szót a ki — Ann ettől a po mány. A „Völ előráncigál zsidó” Ugy lát nyen a „E élet. Nem os Azok, a részük vo gyátételb ter”-nek, zsidóhoz, amit a ná „Nincs riája!” — „Szenve live vagy „Ha P Goetheről nem esörg fajnémetek 1673-ban egyetem. met megh íres heide

Cui p
A cseh- sével meg kört rend „ismeretlen batámadás A jobbo don és ige az áltátsz hátköz Fr jak ki Fr sát — a módon, ho repülőre Franco tek már e hogy ez a gendő ahh reflektorá De nem meggondó nössége m Hadd l Az első félegy óra francia ve le. Két s omlett. A másón ve hatóságok a lakoss Bou fran Junius klet; Pi két órán letén, vég között tíz a trans egy szak rozat egy amelynek a transp A harv vetőgép de a lég vonulnak Az els gálatnak a cerbere német olasz gy felől jött nak. A má sikerült mindenes dás előv zott ter